

OBWÓD KALININGRADZKI

Przegląd faktów, Wydarzeń, Opinii

3
(139)

BIULETYN TOWARZYSTWA NAUKOWEGO I OŚRODKA BADAŃ NAUKOWYCH
im. WOJCIECHA KĘTRZYŃSKIEGO W OLSZTYNIE

MARZEC
2006

OD REDAKCJI

Wyborom z 12 marca nadal poświęca się wiele uwagi, m.in. z powodu toczących się spraw przed sądem. Z ramienia zwycięskiej „Jednej Rosji” przewodniczącym Rady Miejskiej Kaliningradu został Aleksandr Jaroszuk, zaś szefem frakcji w Dumie Obwodowej wybrano Siergieja Bułycziova, którego wybór na przewodniczącego dumy jest przesądzony.

Miesiąc poprzedzający wejście w życie nowej ustawy o szczególnej strefie ekonomicznej w obwodzie – to miesiąc usilnych starań, by nadać temu wydarzeniu wyjątkowe znaczenie. Gubernator Boos postanowieniem z 30 marca powierzono ministerstwu gospodarki (kierowanemu przez Feliksa F. Łapina) funkcje Administracji Szczególnej Strefy Ekonomicznej. W ocenie Boosa obwód przestanie być furtką do bezcłowego wwozu importu i stanie się miejscem, gdzie opłaci się inwestować. Ekspertki przyznają, że choć nowa ustawa daje szanse na pozyskanie przez region wielkiego kapitału, głównie rosyjskiego, to w długiej perspektywie także zbliży ekonomiczne Kaliningrad do UE. Należy zwrócić uwagę na fakt, że strona rosyjska, gdy na arenie międzynarodowej podnosi kwestię udogodnień ustawy o szczególnej strefie, to podkreśla zarazem, iż wraz z jej wejściem w życie uproszczeniu ulegną procedury wjazdu obcokrajowców do obwodu. Komisarz UE Benita Ferrero-Waldner podczas wizyty w Kaliningradzie sugerowała, że Unia i Rosja mają jeszcze dużo czasu na wypracowanie stanowiska w sprawie tranzytu kaliningradzkiego w związku z przystąpieniem Polski i Litwy do układu z Schengen. Specjalny przedstawiciel prezydenta FR Siergiej Jastrzembkij poinformował, że dialog w tej kwestii jest prowadzony. 6 marca odbył się w Kaliningradzkim Ośrodku Biznesu „okrągły stół” z udziałem m.in. ambasadorów Rosji na Litwie, Łotwie, w Polsce i Finlandii, na którym wiceminister spraw zagranicznych Rosji W. Titow oświadczył, że strona rosyjska przygotowuje się do wydawania wiz na przejściach granicznych (punkty obsługi konsularnej). Do czasu wdrożenia tej procedury wizy będzie wydawało Przedstawicielstwo MSZ w Kaliningradzie. 10 marca rząd rosyjski zaakceptował projekt umowy między FR i UE o uproszczeniu procedury wydawania wiz obywatelom Rosji i UE (na okres do 90 dni) –

W NUMERZE: *Sytuacja społeczno-polityczna 3–15; Partie, organizacje społeczne i związki wyznaniowe 16–17; Duma Obwodowa i rady samorządowe 17–19; Administracja państwowa i samorządowa 20–23; Życie FB i Straży Granicznej FSB 24–25; Bezpieczeństwo publiczne 26–28; Kultura, ochrona zdrowia 28–29; Gospodarka Obwodu 30–36; Kaliningrad—świat 38–42; Kaliningrad—Niemcy 43–46; Kaliningrad—Polska 46–50; Kaliningrad—Litwa 51–52.*

biznesmenom i członkom delegacji oficjalnych (studentom, uczniom, sportowcom). W końcu marca eksperci Komisji Europejskiej przeprowadzili analizę tranzytu pasażerskiego na podstawie uproszczonych dokumentów podróży, potwierdzając efektywność tranzytu kaliningradzkiego (1 mln wydanych uproszczonych dokumentów podróży kolejną).

Na polecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego FR w regionach przystąpiono do opracowywania jednolitych wieloletnich planów rozwoju społeczno-gospodarczego. Kaliningradzka koncepcja strategii, oparta o rozwój elektroenergetyki, kompleksu transportowo-logistycznego, turystyki oraz gazyfikację regionu, została przedstawiona ministrowi 28 lutego br. przez ministra F. Łapina. Nie uzyskała ona pochlebnych recenzji, m.in. z powodu pominięcia w dokumencie kontekstu geopolitycznego.

Przemysł przetwórczy regionu nadal pozostaje pod wpływem ograniczeń federalnych, mimo częściowego ich złagodzenia odnośnie wwozu produktów spożywczych, głównie mięsa. Trwają protesty kaliningradzkich przedsiębiorców świadczących usługi transportowe w całej Rosji. Podnoszą się także głosy ostrzegające, że nowa ustawa o SSE doprowadzi do zlikwidowania lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw. Z wypowiedzi szefów „Gazpromu” i pełnomocnego przedstawiciela prezydenta FR w PZOF Ilji Klebanowa wynika, że zwiększone dostawy gazu do regionu będą realizowane poprzez zmodernizowany gazociąg Mińsk–Wilno–Kaliningrad, a nie poprzez poprowadzenie odgałęzienia od Gazociągu Północnoeuropejskiego.

Aleksandr Dacyszyn mianowany został zastępcą pełnomocnego przedstawiciela prezydenta w PZOF. Gubernator G. Boos nadal kompletuje skład rządu regionalnego. Moskwiaczka Natalia Scherri została ministrem oświaty, prezes kompanii „Wiestier” Aleksandr Rolbinow – ministrem infrastruktury (zastąpił S. Bułycziowa). Z kolei, roczną kadencję prezydenta Rady Euroregionu „Bałtyk” rozpoczął Michaił Pluchin, minister ds. rozwoju terytorialnego i współdziałania z samorządem.

Prezydent Putin powołał gubernatora G. Boosa do Prezydium Rady Państwowej.

Odnotać też trzeba fakt, że dotychczasowy szef urzędu regionalnego FSB kontradmirał W. Sotnikow przeszedł do centrali FSB, a na jego miejsce mianowano gen.-mjr Michaiła Własienkę. W Kaliningradzie odbędzie się szkolenie dowódców sił powietrznych i obrony przeciwlotniczej krajów WNP, co zapowiada wdrożenie nowego systemu koordynacji działań.

Z inicjatywy strony holenderskiej odbyło się spotkanie biznesmenów kaliningradzkich i holenderskich, poświęcone intensyfikacji współpracy w zakresie logistyki i transportu, w tym także morskiego, oraz przetwórstwa i rolnictwa.

W Swietłogorsku odbyło się posiedzenie Komitetu Koordynacyjnego Programu Interreg III, w którym strona polska objęła roczne przewodnictwo. Kaliningradzka Kolej Żelazna i SA PKP ogłosiły wdrożenie wspólnego systemu informacyjnego. W wywiadzie prasowym konsul J. Czubiński wrócił uwagę na wzrost obrotu towarowego z Kaliningradem (570 mln dolarów). 31 marca odbyło się w Moskwie posiedzenie Rosyjsko-Polskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Gospodarczej. Niestety, komunikat z posiedzenia mówi jedynie o wymianie informacji o przebiegu prac nad projektami umów międzyrządowych.

Sytuacja społeczno-polityczna

Pierwszy w historii Rosji wspólny dzień głosowania nie dla wszystkich stał się dniem demokracji

Dzień 12 marca br. był w Rosji wspólnym dniem głosowania: w 68 regionach federacji przeprowadzono w tym dniu wybory do władz regionalnych i samorządowych różnych szczebli. W 8 regionach wybierano regionalne zgromadzenia ustawodawcze władzy państwowej – w republikach Adygeja i Altaj, w obwodach Kaliningradzkim, Kirowskim, Kurskim, Niżnie Nowogrodzkim i Orienburskim oraz w Chanty-Mansijskim Okręgu Autonomicznym. W Moskwie i kilku innych podmiotach przeprowadzono wybory uzupełniające do zgromadzeń ustawodawczych tych regionów, w pozostałych kilkudziesięciu regionach wybierano szefów i organy przedstawicielskie tamtejszych samorządów lokalnych.

Według danych Centralnej Komisji Wyborczej FR, w spisach wyborczych figurowało łącznie około 17 mln osób. Następnym taki wspólny dzień wyborów przypadnie w drugą niedzielę października br. W trzech z wyżej wymienionych podmiotów FR – Adygei, Altaju i Obwodzie Orienburskim – w wyborach do zgromadzeń ustawodawczych minimalny próg frekwencji ustalony był na poziomie 25%, a w pozostałych pięciu – na poziomie 20%. Przy tym minimalna bariera, pozwalająca partiom politycznym na wprowadzenie swoich kandydatów do regionalnych władz ustawodawczych, w Adygei, obwodach Kaliningradzkim i Kurskim wynosiła 7%, w Obwodzie Kirowskim – 6%, w pozostałych podmiotach – 5%. Według nowego ustawodawstwa federalnego, ten próg nie może przewyższać 7%.

W wyborach regionalnych władz ustawodawczych wzięło łącznie udział 66 oddziałów regionalnych 18 partii politycznych. Listy kandydatów regionalnych oddziałów partii „Jedna Rosja”, Komunistycznej Partii FR, Liberalno-Demokratycznej Partii Rosji i Rosyjskiej Partii Emerytów uczestniczyły we wszystkich ośmiu kampaniach do zgromadzeń ustawodawczych wybieranych według list partyjnych, a w okręgach jednomandatowych spośród wyżej wymienionych partii zabrakło tylko kandydatów Rosyjskiej Partii Emerytów. Niektórym partiom odmówiono prawa uczestniczenia w wyborach na poziomie regionalnych kampanii wyborczych. W rezultacie listy kandydatów Rosyjskiej Partii Życia zatwierdzono w sześciu z ośmiu regionów, „Jabłoka” – w czterech, Związku Sił Prawicowych i „Rodiny” – w trzech. Lider partii „Rodina” w FR Dmitrij Rogozin (jego partia wraz z „Jedną Rosją”, KPFR i LDPR wchodzi obecnie w skład Dumy Państwowej FR) oświadczył, że „Rodina” stała się obiektem prześladowania politycznego.

W Obwodzie Kaliningradzkim, gdzie 12 marca wybierano 40 deputowanych Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej oraz szefów i organy przedstawicielskie niektórych samorządów lokalnych [zob. *Biuletyn* Nr 2 z br.] kampania wyborcza nie była łatwa i nie obeszło się bez różnego rodzaju incydentów. Największe problemy powstały z dwiema partiami – Partią Narodową (Ludową) i „Rodiną”. Na

początku kampanii wyborczej wyeliminowano „Rodinę” i to „bez specjalnych problemów”. Działaczy „Rodiny” oskarżono o niewłaściwe przygotowanie dokumentów i naruszenie przepisów prawa wyborczego przy zbieraniu podpisów popierających listę kandydatów tej partii. Członkowie partii protestowali jakoś bez wiary w skuteczność, i o nich zapomniano.

Inaczej zachowywali się działacze Partii Narodowej. Sąd Obwodowy ich listę kandydatów nakazał wycofać, ale oni skierowali kasację do Sądu Najwyższego FR. Na tydzień przed wyborami Sąd Najwyższy utrzymał w mocy orzeczenie Sądu Obwodowego w Kaliningradzie. Liderzy partii z dotychczasowym deputowanym Dumy Obwodowej Igorem Rudnikowem nadal byli bardzo aktywni. Próbowali nawet siłą wycofać niekorzystną dla nich ulotkę z wydawnictwa „Straż Bałtiki”. Wsparcie ich przyjeżdżał lider federalny partii, członek Komisji ds. Obrony i Bezpieczeństwa Dumy Państwowej Giennadij Gudkow. To, co dzieje się w Obwodzie po objęciu władzy przez gubernatora Gieorgija Boosa, nazwał on zamówieniem politycznym i orzekł, że Obwód Kaliningradzki stopniowo przekształca się w neo-Turkmenię. Pozostałe partie (w wyborach w obwodzie uczestniczyło ich osiem) zachowywały się, według opinii korespondenta tygodnika „Wriemia Nowostiej”, – „dosyć spokojnie”, jeżeli nie liczyć wzajemnych oskarżeń anonimowych i „brudnych” ulotek. W ostatnich dniach kampanii wyborczej obwód został szczerze w nie zaopatrzone.

Nagminnie stało się także przekupywanie wyborców przez osoby zaufane poszczególnych kandydatów. Wyborcom zamieszkałym w miejscowościach wiejskich oferowano przede wszystkim alkohol, mieszkańcom miast – pieniądze.

W dniu głosowania w szranki stanęło 109 kandydatów, tak zwanych samowydzieńców, w okręgach jedno- i trzymandatowych oraz 284 ubiegających się o mandat przedstawicieli partii politycznych. Początkowo tych pierwszych było 156, a tych drugich – 360, ale wielu z nich wycofało swoje kandydatury, względnie zostało skreślonych za naruszenie prawa wyborczego na podstawie orzeczeń sądu.

Wyniki wyborów do Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej i Miejskiej Rady Deputowanych w Kaliningradzie przedstawiliśmy w poprzednim numerze *Biuletynu*. Ograniczamy się zatem do wskazania ważniejszych źródeł informacji, a większość tytułów była niezwykle wymowna:

– „*Kaliningrad przedwyborczy: nowy gubernator Gieorgij Boos i jego krytycy*”, www.kaliningrad.ru z 27 II [Informacja ukazała się jako część większego artykułu ze strony internetowej Radio Swoboda, www.svobodanews.ru z 27 II 2006 r.];

– „*Żyrinowski opowiadał anegdoty*” [W czasie wizyty w Kaliningradzie w ramach kampanii wyborczej LDPR], KP, 2006, nr 36 z 1 III 2006;

– „*W Kaliningradzie nie ukazała się gazeta opozycyjna „Nowyje Kolosa”* [winno być „Kaliningradskije Nowyje Kolosa”], www.regnum.ru z 2 III 2006;

– „*Sąd usunął z wyścigu wyborczego do Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej deputowanego Bieriezowskiego* [Olega Bieriezowskiego, członka Partii Narodowej,

deputowanego KDO ubiegłej kadencji – za to, że w ulotce wyborczej obiecał w przypadku wygrania wyborów oddawać część diety (wynagrodzenia) deputowanego jednemu z domów dziecka], www.regnum.ru z 1 III 2006;

– „*Dlaczego usunęli Partię Narodową*” [Przyczyną stała się skarga Oddziału Regionalnego Liberalno-Demokratycznej Partii Rosji, czyli konkurenta wyborczego], www.kaliningrad.kp.ru z 1 III 2006;

– „*Powiadają, że ... Na podstawie informacji z różnych źródeł*” [Cykl krótkich informacji o kampanii wyborczej. Wszystkie utrzymane są w tonie satyrycznym], TR, 2006, nr 7 z 23 II – 3 III;

– „*Kaliningrad za i przeciw „Rodiny*” [Przedruk wypowiedzi Michaiła Sokołowa na falach rozgłośni „Radio Swoboda”], TR, 2006, nr 7 z 23 II – 3 III;

– „*W Kaliningradzie usiłowano siłą dostać się do bazy danych wydawnictwa wojskowego*” [Próbcę, według AI „Regnum”, podjęli działacze Partii Narodowej, deputowani KDO Igor Rudnikow i Oleg Bieriezowski oraz deputowany Okręgu Miejskiego w Pioniersku Aleksandr Bieriezowski w czasie pobytu w wydawnictwie FB „Straż Bałtiki”. Doszło do użycia siły z ich strony w stosunku do pracowników wydawnictwa. Interweniowała milicja. Wszyscy trzej kandydowali do KDO czwartej kadencji], www.regnum.ru z 1 III 2006;

– „*Komunistom kaliningradzkim nie udaje się wydrukować gazety o „jednorosiskach*” [2 marca drukarnia „Jantarnyj Skaz” w Kaliningradzie, powołując się na awarię maszyny drukarskiej, nie wykonała przyjętych zleceń na druk gazet „Kaliningradskije Nowyje Kolosa”, „Kaliningradskaja Wiecziorka” i „Kaliningradskaja Iskra”. Dwie z nich należały do opozycyjnych komitetów wyborczych Partii Narodowej i KPFR, zaś „Kaliningradskaja Wiecziorka” zawierała materiały wyborcze „Jednej Rosji”. Igor Rudnikow i Igor Riewin z partii opozycyjnych oskarżyli władze, nie tylko drukarni, o umyślne działanie na szkodę ich partii], www.regnum.ru z 2 i 4 III 2006; www.kaliningrad.ru z 2 III 2003; www.balticpl.ru z 2 III 2006; www.annnews.ru z 2 III 2006;

– „*Kłamstwo i oszczerstwo w działaniu – czas wyborów!*” [Artykuł Antona Pietrowa, opłacony z funduszu wyborczego kandydata na deputowanego KDO Vytautasa Łopaty], TR, 2006, nr 8 z 3–9 III;

– „*LDPR przeciwko listowi do Putina. Partię Narodową prześladują za apel do Prezydenta FR*” [Relacja z przebiegu rozprawy w Sądzie Obwodowym w Kaliningradzie z wniosku LDPR przeciwko Partii Narodowej], KNK, 2006, nr 301 z 2–8 III. W tym samym numerze są artykuły o wykreśleniu nazwiska „Rudnikow” z nazw regionalnych grup Partii Narodowej na kartach do głosowania i o skardze Aleksandra Bieriezowskiego na dyktaturę w obwodzie. Skargę przekazał on ustnie komisarzowi UE Benicie Ferrero-Waldner podczas jej wizyty w Kaliningradzie;

– „*Pierwszy w historii Rosji wspólny dzień głosowania wyznaczono na 12 marca*”, www.rg.ru z 3 III 2006;

– „*Sąd Najwyższy FR utrzymał w mocy orzeczenie Kaliningradzkiego Sądu Obwodowego o usunięciu „Rodiny” z wyborów*” [Partię oskarżyli wspólnie liderzy LDPR i Partii Emerytów], www.regnum.ru z 3 III 2006; www.kaliningradka.ru z 5 III 2006;

– „*Narodowy bolszewik Kostiajew usunięty z wyborów w Kaliningradzie*”, www.nbp-info.ru z 4 III 2006;

– „*Tysiąc kaliningradczyków protestowało przeciwko reformie GK i M*” [Wiec protestacyjny zwołał Komitet Obwodowy KPFR], www.regnum.ru z 4 III 2006;

– „*Sprawdzenie trwałości pionowej struktury władzy*” [Informacja o wykorzystywaniu w poszczególnych regionach rosyjskich czynnika administracyjnego w kampanii wyborczej. Sytuację w Obwodzie Kaliningradzkim komentuje politolog Abramow. Jego zdaniem, po wyborach na wszystkich kluczowych stanowiskach w rządzie obwodu i w radzie politycznej oddziału regionalnego „Jednej Rosji” zasiadają urzędnicy z Moskwy. Gubernatorzy odpowiadają wobec Moskwy za wybory na swoim terenie i związani teraz są z partią wspólnym interesem – wykazać się wysokim rezultatem. A Moskwa udziela im wsparcia. „Był wpływowy parlament. Teraz stawiają go na baczność” – mówił Abramow], www.kaliningrad.ru z 6 III 2006; www.kommersant.ru z 6 III 2006;

– „*Mer Kaliningradu wypowiedział się przeciwko „wojującemu nieokrzesianiu” w wyborach*”, www.annews.ru z 7 III 2006;

– „*W Kaliningradzie zatrzymano 30-tysięczny nakład „Nowych Kolos*”, www.regnum.ru z 7 III 2006; www.kaliningrad.ru z 7 III 2006;

– „*OMON-owiec uderzył deputowanego Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej*” [8 marca funkcjonariusz Oddziału Milicji Specjalnego Przeznaczenia uderzył deputowanego parlamentu regionalnego Igora Rudnikowa w czasie wyjaśniania okoliczności zatrzymania nakładu tygodnika „KNK”, założycielem którego i redaktorem naczelnym jest Rudnikow. Tygodnik wydrukowano w Republice Litewskiej. Zajście miało miejsce na posterunku celnym. Poszkodowany uzyskał obdukcję lekarską], www.regnum.ru z 9 III 2006, www.kaliningrad.ru z 9 III 2006;

– „*Z wyścigu wyborczego do Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej wycofał się A. Rolbinow, szef kompanii handlowej „Wiestier*” [Kandydował w Okręgu Wyborczym Nr 18 razem z ministrem infrastruktury rządu obwodowego Siergiejem Bułyczowem, typowanym na przewodniczącego Dumy. 28 marca Aleksandr Rolbinow został ministrem infrastruktury], www.regnum.ru z 10 III 2006; www.kaliningrad.ru z 10 III 2006;

– „*Dzień demokracji. 12 marca w 68 podmiotach FR odbędą się wybory*” [Tygodnik moskiewski „Wriemia Nowostiej” o przebiegu kampanii wyborczej w regionach, w tym i w Obwodzie Kaliningradzkim, w oparciu o dane przekazane przez Centralną Komisję Wyborczą FR), www.vremya.ru z 10 III 2006; www.kaliningrad.ru z 10 III 2006;

– „*W Obwodzie Kaliningradzkim milicja próbuje zatrzymać kandydata*” [Aleksandra Bieriezowskiego],

– „*Wybory: dane o naruszeniach*” [Chodzi o naruszenia przepisów wyborczych w dwóch dzielnicach Kaliningradu (kupowanie głosów wyborców za alkohol i pieniądze), w Czerniachowsku (nielegalne badanie wyników wyborów) i inne], www.regnum.ru z 12 III 2006, www.kaliningrad.ru z 12 III 2006;

– „*Wybory w podmiotach FR: dane o naruszeniach*” [W informacji ogólnorosyjskiej znalazły się dane o naruszeniach przepisów w Kaliningradzie i Czerniachowsku], www.regnum.ru z 12 III 2006;

– *Dmitrij Rogozin: „Przyczyny odmowy zarejestrowania w wyborach partii „Rodina” w siedmiu podmiotach FR «znajdują się poza granicami decyzji prawnych»”*, www.regnum.ru z 13 III 2006;

– *„Wybory do Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej uznano za odbyte”* [12 marca do godziny 14.00 czasu lokalnego (15.00 czasu moskiewskiego) frekwencja wyborcza wyniosła 23,05% przy wymaganej 20%. W tym samym czasie w Rejonie Gwardiejskim głosowało 29% uprawnionych wyborców, zaś w mieście Sowietzk i Rejonie Czerniachowskim – mniej niż 20%], www.regnum.ru z 12 III 2006;

– *„Wstępne wyniki wyborów do Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej”* [Według stanu na godzinę 7.30 w dniu 13 marca], www.news.okradio.ru z 13 III 2006;

– *„Do Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej wchodzi „Jedna Rosja”, KPFR, Rosyjska Partia Emerytów, LDPR i Partia „Patrioci Rosji”* [13 marca do godziny 8.00 sprawdzono 83% protokołów wyborów. Ww. partie już wówczas przekroczyły 7% próg wyborczy. W tym czasie znane już były wstępne wyniki wyborów w jedno- i trzymandatowych okręgach wyborczych. W 13 z 14 okręgach wybory doszły do skutku. W okręgu Nr 4, obejmującym Okręg Miejski w Bałtysku i część Rejonu Zielenogradzkiego wybory nie odbyły się, ponieważ przeciwko wszystkim kandydatom oddano więcej głosów, niż uzyskał je najwyżej sklasyfikowany kandydat], www.regnum.ru z 13 III 2006; www.kaliningrad.ru z 13 III 2006;

– *„Do Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej ponownie wybrano 9 czynnych deputowanych”*, www.annnews.ru z 13 III 2006; www.kaliningrad.ru z 13 III 2006;

– *„W wyborach do Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej prowadzi „jednorosy”* [Po obliczeniu 75% kart do głosowania ta partia uzyskiwała prawie 35% głosów wyborców, KPFR – 14,88%, Partia Emerytów – 9,11%, LDPR – 7,21% – przy frekwencji nieco ponad 35%], www.rosbalt.ru z 13 III 2006, godz. 9.45;

– *„W wyborach do Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej odnotowano spadek aktywności wyborców”* [W dniu 13 marca o godzinie 11.45 było już wiadomo, że frekwencja wyborcza będzie niska, i że do KDO wejdą kandydaci pięciu partii, bez partii „Jabłoko” i Rosyjskiej Partii Pokoju. Członków Komisji Wyborczej Obwodu Kaliningradzkiego i nie tylko ich zaskoczyła ilość głosów oddanych przeciwko wszystkim kandydatom na listach partyjnych – **16,48%**. Zaczęto postuluje się stwierdzeniem, że partia „przeciwko wszystkim” zajęła drugie miejsce: za „Jedną Rosją” – 34,64%. Inne partie nie uzyskały nawet 15%], www.kaliningrad.rfn.ru z 13 III 2006, godz. 11.45;

– *Ekspert: „Partia władzy w Obwodzie Kaliningradzkim znów „przeszła dzięki wsi”* [Docent dr Władimir Abramow z Uniwersytetu im. I. Kanta w Kaliningradzie ocenił, że wysokie głosowanie protestacyjne w regionie wprost związane jest z usunięciem z wyborów Partii Narodowej Rosji. Większa część z tych głosów byłaby oddana na kandydatów tej partii, gdyby oni nie zostali wykluczeni z walki wyborczej. Pośrednim potwierdzeniem są wyniki głosowania w trzymandatowym okręgu Nr 3 w Kaliningradzie, w którym rywalizowali między sobą jako samogłaszający się lider frakcji „Jednej Rosji” w dotychczasowej Dumie Konstantin Polakow i lider Partii Narodowej w obwodzie Igor Rudnikow. Pierwszy z nich uzyskał 8% głosów wyborców, a drugi całe 30%. Głosy na „Jedną

Rosję” oddane zostały głównie na wschodzie i północy obwodu (od 35 do 44%), podczas gdy w Kaliningradzie na tę partię głosowało zaledwie 20% wyborców], www.regnum.ru z 13 III 2006, godz. 11.50;

– „*W Kaliningradzie „Jedna Rosja” uzbierała rekordowo niską liczbę głosów – 20%*” [Po podliczeniu 97% protokołów okazało się, że w stolicy obwodu partia władzy zdobyła nieco ponad 20% głosów, podczas gdy średnio w obwodzie 34,64% głosów], www.regnum.ru z 13 III 2006, godz. 13.05;

– „*Wstępne wyniki wyborów: krytyczna sytuacja z Radą Miejską*” [Frekwencja wyborcza tym razem wyniosła 36%. Partia „Jedna Rosja” uzyskała 34,64%, KPFR – 14,99%, Rosyjska Partia Emerytów – 8,98%, LDPR – 7,49% i Partia „Patrioci Rosji” – 7,12%. Te pięć partii wprowadziły do Dumy w Obwodowej 20 deputowanych z list partyjnych. Partia „Jabłoko” (3,97%) i Rosyjska Partia Pokoju (1,63%) nie weszły do Dumy Obwodowej. Przeciwno wszystkim kandydatom tych partii głosowało 16,48% wyborców. Spośród kandydatów samogłasujących się do Dumy weszło dalszych 19. Niektórzy z nich należą do ww. partii, co wpłynie na ostateczny skład polityczny Dumy Obwodowej. W wyborach do Miejskiej Rady Deputowanych wybrano tylko 20 deputowanych na 27 mandatów. Konieczne będą wybory uzupełniające w październiku br. Sytuacja jest krytyczna, ponieważ kworum wynosi 19 osób], www.news.okradio.ru z 13 III 2006;

– „*Znamienne wybory*” [Nikołaj Makarow zwraca uwagę na to, że minione wybory przyniosły najwyższy wynik głosowania protestacyjnego („przeciwko wszystkim”) w ostatnich latach. Pośrednio obciąża winą za to partię władzy, czyli „Jedną Rosję”, która za wszelką cenę dążyła wyłącznie do zwycięstwa], www.westrus.ru z 13 III 2006;

– „*W wyborach do Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej – najwyższy w ostatnich latach poziom głosowania protestacyjnego*”, www.severinform.ru z 13 III 2006;

– „*Z polityki kaliningradzkiej odeszły zabawne postacie i mastodonty*” [W. Abramow prognozuje i uważa, że Gieorgijowi Boosowi będzie wygodnie pracować z nowym parlamentem regionalnym. W nim utrzymana zostanie większość „Jednej Rosji”, jednak parlament będzie bardziej skłonny do współpracy z władzą wykonawczą. Wynik głosowania protestacyjnego wskazuje, że część ludności nie jest zadowolona z partii urzędników], www.annews.ru z 13 III 2006;

– „*Sensacja! „Jedna Rosja” zwyciężyła w wyborach!*” [Oleg Kaszyn z „Global-Rus.ru” przypomniał żart, który po wyborach w 1984 roku ukazał się na łamach wpływowej gazety francuskiej, która w tytule głosiła: „*Sensacja! Komuniści w ZSRR zwyciężyli w wyborach i pozostają przy władzy!*” I chociaż teraz w Rosji wybory nie są już bezalternatywne, to i tak we wszystkich ośmiu regionach zwyciężyła „Jedna Rosja”, zdobywając w Chanty-Mansijskim Okręgu Autonomicznym 56,20% głosów, w Niżnim Nowogrodzie – 44%, w Obwodzie Orienburskim – 40,44%, w Obwodzie Kurskim – 37,36%, Obwodzie Kaliningradzkim – 35,61%, w Republice Adygeja – 33%, w Obwodzie Kirowski – 28,52%, w Republice Ałtaj – ponad 27%. W siedmiu regionach na drugim miejscu uplasowała się KPFR, w Chanty-Mansijsku druga była LDPR], www.globalrus.ru z 13 III 2006;

– „*Wspólny dzień możliwości administracyjnej*” [Gazeta „Gzt.Ru” podkreśla, że

w wyborach sukces świętują dwie partie – „Jedna Rosja” i „przeciwko wszystkim”. W Obwodzie Kaliningradzkim ta druga odniosła sukces największy – zdobywając 16% i wyprzedzając nawet Partię Komunistyczną z jej elektoratem protestacyjnym. Także autor tego artykułu za ten stan obwinia tych, którzy przyczynili się do usunięcia z wyborów „Rodiny” i Rosyjskiej Partii Narodowej, szczególnie popularnych w niektórych regionach. W artykule przytoczone zostały opinie czterech znanych polityków i politologów rosyjskich o wyborach i ich wynikach], www.gzt.ru z 13 III 2006;

– „*W Kaliningradzie „JedRo” zaledwie o 5% wyprzedziła kandydata „Przeciwko wszystkim”*” [W mieście Kaliningradzie „Jedna Rosja” (stąd „JedRo”) uzyskała 25% głosów wyborców, podczas gdy przeciwko wszystkim głosowało 20%. Taki wynik uzyskano po podliczeniu 100% protokołów. Według danych Komisji Wyborczej OK, w Rejonie Leningradzkim Kaliningradu (okręg wyborczy Nr 3 do Dumy Obwodowej) partia władzy zebrała najniższy procent głosów – 23,01. Na KPFR w tym rejonie (dzielnicy miasta) głosowało 20,18% wyborców, a przeciwko wszystkim – 20,13%, co jest najwyższym rezultatem w obwodzie], www.regnum.ru z 14 III 2006;

– „*Te swobodne nieswobodne wybory*” [Ocena wyników wyborów w regionach przez dziennikarza „Niezawisimej Gazety” nie jest pochlebna dla polityków „Jednej Rosji” w Obwodzie Kaliningradzkim, gubernatora obwodu G. Boosa i mera Kaliningradu J. Sawienki], www.ng.ru z 14 III 2006;

– „*W wyborach do Rady Miejskiej Kaliningradu głosowanie protestacyjne w 5 okręgach*”, www.regnum.ru z 13 III 2006;

– „*Jakie były te wybory*” [Konstantin Polakow zapewnił, że „Jedna Rosja” uczestniczyła w kampanii wyborczej w sposób otwarty i nie wykorzystywała przeciwko konkurentom brudnych technologii wyborczych. Nie korzystała też z możliwości administracyjnych. Szczególnie w to ostatnie zapewnienie mało kto uwierzy], www.kaliningrad.rfn.ru z 13 III 2006;

– „*W nowej Kaliningradzkiej Dumie Obwodowej jednorossy otrzymają 19 z 39 miejsc*”, www.regnum.ru z 13 III 2006;

– „*Rozkład parlamentarny*” [Wadim Smirnow snuje w „KP” rozważania na temat przyszłego funkcjonowania Dumy Obwodowej: kto będzie nią kierował, jakie mają powstać frakcje i koalicje, jak się zachowają deputowani niezależni], www.kaliningrad-ka.ru z 15 III 2006;

– „*Spece od czarnej roboty zwyciężyli wyborców*” [Dziennikarz „Komsomolskiej Prawdy” stwierdza, że prawdziwy sukces w wyborach odniósł Jego Wysokość Czarny Piarszczyk. Był to człowiek niezbyt rzucający się w oczy w wieku 35–40 lat, unikający aparatów fotograficznych i wielkiego skupienia się ludzi, z nieodzownym komputerem osobistym i wielką teczką, nabitą ulotkami agitacyjnymi, plakatami i innymi akcesoriami „elektoralnymi”. W walce z wyborcą kaliningradzkim ten człowiek odniósł pewne zwycięstwo. Prawie 17% wyborców, którzy głosowali przeciwko wszystkim kandydatom, są tego wyraźnym i niedwuznacznym potwierdzeniem. W artykule Aleksiej Dienisienkow opisuje sposoby działania tego typu fachowców], www.kaliningrad.kp.ru z 16 III 2006;

– *Wyniki wyborów do Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej według Centralnej Komisji Wyborczej FR, stan na 16 III 2006 r.*

1. Partia Polityczna „Jedna Rosja” – 34,00%
 2. przeciwko wszystkim kandydatom – 16,82%
 3. Komunistyczna Partia FR – 15,16%
 4. Rosyjska Partia Emerytów – 8,93%
 5. Liberalno-Demokratyczna Partia Rosji – 7,51%
 6. Partia „Patrioci Rosji” – 7,16%
 7. Partia „Jabłoko” – 4,03%
 8. Rosyjska Partia Pokoju – 1,6%
- Frekwencja wyborcza – 36,67%

Opublikowano także nazwiska i przynależność partyjną deputowanych wybranych w jedno- i trzymandatowych okręgach wyborczych oraz tablice obrazujące podział mandatów między partiami i ogólny podział 40 mandatów w Dumie Obwodowej, www.kaliningrad.izbirkom.ru z 16 III 2006;

– *„Trudności wyboru”* [Rozważania na temat funkcjonowania Dumy Obwodowej po wyborach: ukonstytuowanie się, frakcje i koalicje, podział stanowisk kierowniczych], www.vremya.ru z 17 III 2006;

– *„Wyborcy głosowali nogami, sercem i głową”* [Analiza przebiegu i wyników wyborów regionalnych, nie tylko w Kaliningradzie, przez politologów rosyjskich. W Obwodzie Kaliningradzkim ich uwagę zwróciło wejście do Dumy Obwodowej kandydatów partii „Patrioci Rosji”], www.rodgaz.ru („Rodnaja Gazeta”) z 17 III 2006, www.kaliningrad.ru z 17 III 2006;

– *„Zatwierdzono skład nowej Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej”* [Komisja Wyborcza Obwodu Kaliningradzkiego podzieliła 20 mandatów między kandydatami na deputowanych z list partyjnych: „Jedna Rosja” – 9 mandatów, KPFR – 4, Rosyjska Partia Emerytów – 3, LDPR – 2, Partia „Patrioci Rosji” – 2], www.regnum.ru z 17 III 2006;

– *„Wyborcy głosowali, wpisując do kart do głosowania słowo z trzech liter”* [W języku polskim to obelżywe słowo składa się z czterech liter. Według wypowiedzi przewodniczącego Komisji Wyborczej Obwodu, słowo to pisane było dosyć często. „Nagromadziło się człowiekowi, i on wyrażał w ten sposób swój protest. Jedni pisali dużymi literami, na całą kartę do głosowania, a inni starannie, w krótko” – powiedział Wasilij Ziubanow. Przy tym, według jego słów, w tym ostatnim przypadku kartę do głosowania uznawano jako ważną. „Przecież ustawa głosi, że wskazać kandydata można przy pomocy dowolnego znaku. Choćby takiego, na literę „x” – wyjaśnił Ziubanow], www.regnum.ru z 18 III 2006;

– *„Sojusz handlu i partii władzy”* [Cechą charakterystyczną obecnych wyborów do Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej stał się masowy pęd do władzy biznesmenów z branży handlowej. Wybrano czterech, jeszcze więcej nie znalazło uznania w oczach wyborców], www.expert.ru z 20 III 2006;

– *„Wybory regionalne rozpatrzone po linii partyjnej”* [Kierownictwo federalne partii „Jedna Rosja” oceniło wyniki wyborów w ośmiu regionach. „Wysoką ocenę” otrzyma-

ły władze regionalne tej partii w Kursku, Niżnim Nowogrodzie, Orienburgu i Chanty-Mansijskim Okręgu Autonomicznym. Władzom oddziałów regionalnych partii w Adygei, Altaju i Obwodzie Kirowskim, gdzie uzyskano bardziej „skromne” wyniki, wymierzono „surowe kary partyjne”. Przy tym wobec dwóch ostatnich organizacji regionalnych Biuro Rady Generalnej „Jednej Rosji” poleciło Prezydium Rady do 10 kwietnia zgłosić propozycje w zakresie „wzmocnienia ich kierownictwa”. **Pod adresem władz kalininogradzkiego oddziału partii „wypowiedziano dosyć poważną krytykę”.** Nastąpiła wymiana sekretarza oddziału. „Tu niespodzianek co do wyników wyborów dla nas nie było” – powiedział Wiaczesław Wołodin, sekretarz Prezydium Rady Generalnej „Jednej Rosji”.

Tymczasem gubernator obwodu Gieorgij Boos oświadczył 28 marca w rozmowie z korespondentem tygodnika „Kommersant”, że „Jednej Rosji”, bez względu na niewysoki procent głosów, udało się uzyskać większość mandatów w Dumie Obwodowej – 22 z 39. (Widocznie, niektórzy z samogłaszających się kandydatów ujawnili swoją przynależność partyjną dopiero po wyborach, gdy już zostali wybrani). Gubernator przyznał, że wyniki głosowania z 12 marca są dalekie od ideału, jednak podkreślił, że liczyć na więcej partia władzy nie miała dostatecznych podstaw. „Gdy u ludzi na klatkach schodowych pływają fekalia, 15 lat nie ma gorącej wody, a zimna bywa po dwie godziny na dobę, chociaż płacić wypada jak za pełnowartościowe zaopatrzenie, te 30%, uzyskane w takich trudnych jednostkach samorządowych, jak Rejon Gwardiejski lub Bałtijsk, wiele są warte” – oświadczył G. Boos], „Kommersant”, 2006, nr 25 z 29 III; www.kommersant.ru z 29 III 2006; www.kaliningrad.ru z 29 III 2006;

– „Były deputowany – członek partii „Jedna Rosja” nie zgadza się z podziałem mandatów deputowanych w nowej Dumie Obwodowej” [3 kwietnia Sąd Obwodu Kaliningradzkiego rozpatrzy skargę Konstantina Chaipowa przeciwko Komisji Wyborczej Obwodu Kaliningradzkiego. Były deputowany, który kandydował z listy partyjnej „Jednej Rosji”, uważa, że komisja błędnie podeszła do podziału mandatów. Analogiczny pozew skierowali do sądu dwaj członkowie LDPR, – Aleksandr Andriejew i Aleksandr Kłodij. Kierownictwo oddziału regionalnego LDPR wykluczyło już ich z szeregów partyjnych „za dyskredytację” i przejście na stronę Partii Narodowej.

W przypadku jeżeli sąd podzieli stanowisko skarżących się, w Dumie mogą nie znaleźć się deputowani Władimir Nikitin, Borys Batalin i Michaił Dudariew], www.balticpl.ru z 3 IV 2006.

Trudne dyskusje o nowym statucie obwodu wciąż trwają

Prowadzone w lutym br. dyskusje społeczne na temat 10-lecia Statutu (Ustawy Zasadniczej) Obwodu Kaliningradzkiego i perspektyw stworzenia nowego dokumentu, uwzględniającego przemiany globalne w kraju i regionie, nie przyniosły oczekiwanego sukcesu. Dowiodły jedynie, że część uczestników dyskusji chciałaby wnieść do nowego dokumentu kardynalne zmiany, co z kolei wywołuje obawy innych.

Obecnie obowiązujący statut został uchwalony przez Kaliningradzką Dumę Obwodową pierwszej kadencji 28 grudnia 1995 roku. W styczniu 1996 roku podpisał go ówczesny gubernator Jurij Motoczkin i w lutym tegoż roku zasadniczy akt prawny regionu wszedł w życie. Obwód Kaliningradzki był jednym z pierwszych podmiotów FR, w których został przyjęty statut odpowiadający Konstytucji FR z 1993 roku.

Uczestnicy spotkania, podsumowującego dotychczasowy tok dyskusji nad projektem nowego statutu, zebrani w dniu 27 lutego br. w siedzibie Dumy Obwodowej, zgodni byli jedynie co do tego, że w okresie minionych dziesięciu lat wiele się zmieniło. Była przyjęta ustawa federalna o SSE w obwodzie, utworzono regionalny Sąd Statutowy, wybrano pełnomocnika praw człowieka, co wymuszało wprowadzanie zmian do statutu. Było ich tak wiele, że w dokumencie pojawiły się jawne sprzeczności i niedomówienia. Znacząco zmieniło się także ustawodawstwo federalne. Wszystko to wywołało konieczność powołania komisji społecznej ds. przygotowania projektu nowego statutu.

Obradującej w poszerzonym składzie na posiedzeniu w dniu 27 lutego br. komisji nie udało się wypracować wspólnego stanowiska odnośnie tego, co powinno być w nowym statucie. Co więcej, po kilku posiedzeniach komisji, a jej propozycje były omawiane w 17 jednostkach samorządu lokalnego, ledwo dostrzegalny jest zarys nowego dokumentu. Dzieje się tak dlatego, że niektórzy członkowie komisji proponują zbyt rewolucyjne, zdaniem innych, zmiany w statucie. Profesor Aleksandr Kulikow, członek Sądu Statutowego, zaproponował, na przykład, wniesienie do nowego statutu zapisów mówiących o nadaniu obwodowi statusu specjalnego, i to w drodze referendum obwodowego. Kulikow proponuje utrwalenie w statucie tego faktu, że Obwód Kaliningradzki otoczony jest przez terytoria państw Unii Europejskiej i nie posiada granic zewnętrznych z zasadniczą częścią Rosji. Zapisać w dokumencie, że region może integrować się z UE jako jej członek stowarzyszony z ramienia Rosji. A oprócz tego, po uzyskaniu szeregu pełnomocnictw od centrum federalnego, ma prawo zawierać umowy gospodarcze z partnerami zagranicznymi. Zdaniem profesora Kulikowa, wszystkie jego propozycje w pełni mieszczą się w Konstytucji FR. A jeżeli coś jest sprzeczne z nią, to można i nawet trzeba znaleźć kompromis. Te i podobne nowinki w statucie, według słów Kulikowa, są sposobem na przetrwanie obwodu w nowych warunkach geopolitycznych.

Przewodnicząca komisji Tamara Kuziajewa i przewodniczący Dumy Obwodowej trzeciej kadencji Władimir Nikitin nie podzielili poglądów profesora.

W. Nikitin zgodził się, co prawda, z tym, że czas, który poszedł daleko na przód, trzeba doganiać, bowiem zbyt wiele zmian zaszło i w kraju, i w obwodzie. Jednak nadanie mu specjalnego statusu politycznego może pociągnąć za sobą odalenie regionu od „wielkiej” Rosji.

Uczestnicy spotkania ograniczyli się do wymiany poglądów. Wypracować wspólne stanowisko o tym, jaki powinien być statut, nie udało się. Gdy w wyniku dalszej dyskusji i sporów fachowców różnice znacząco się zmniejszą, projekt roboczy statutu będzie opublikowany. Wówczas odbędzie się jego publiczne omówienie. I tylko po tym gubernator Geоргij Boos wnieśnie ten dokument pod obrady Dumy Obwodowej czwartej kadencji. Władimir Sazonow z „Kaliningradzkiej Prawdy” przewiduje, że stanie się to nie prędko. Zbyt dużo rozbieżności zarysowało się z powodu tego zasadniczego dokumentu, swego rodzaju konstytucji obwodu.

www.kaliningradka.ru z 2 III 2006.

29 wariantów hymnu obwodu

Równoległe z dyskusją na temat statutu obwodu trwa konkurs na opracowanie tekstu i muzyki do hymnu Obwodu Kaliningradzkiego. Jury pod przewodnictwem dyrektora Filharmonii Kaliningradzkiej Wiktora Bobkowa po otwarciu 42 kopert, nadesłanych przez uczestników konkursu, stwierdziło, że 29 propozycji odpowiada postawionym kryteriom technicznym. To znaczy, jak i należało, autor przedstawił tekst, muzykę i kasetę lub dysk, na którym ta muzyka została nagrana. 8 wariantów nadeszło bez nośnika muzycznego. Ale są nuty, tak więc i te warianty uznano za odpowiadające warunkom. W pięciu kopertach znajdowały się jedynie teksty. Jednak i z nich sędziowie nie zrezygnowali. Co prawda, te pięć propozycji rozpatrzą w ostatniej kolejności.

Jury rozpatrzy propozycje w ciągu miesiąca, pocieszając się tym, że przy wyborze hymnu ZSRR do dyspozycji było 25 tysięcy wariantów.

www.kaliningradka.ru z 6 III 2006.

Jest plan obchodów 60-lecia utworzenia Obwodu Kaliningradzkiego, będzie też dyrekcja uroczystości jubileuszowych

Plan obchodów 60-lecia utworzenia Obwodu Kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej, opublikowany na stronie internetowej „WestRus.ru”, zawiera 113 głównych przedsięwzięć, które realizowane będą od kwietnia do listopada br. włącznie, ze szczególnym nasileniem w pierwszym półroczu br.

Plan podzielono na przedsięwzięcia obwodowe, oznaczone liczbami porządkowymi od 1 do 26, organizowane w jednostkach samorządowych obwodu (27–71), przedsięwzięcia dla dzieci i młodzieży (72–82), imprezy sportowe (83–94), działalność wydawniczą i reklamową (95–105), projekty socjalne (106–113).

Autorzy planu przewidzieli udział najbliższych sąsiadów – Polaków i Litwinów – w znacznej części z zaplanowanych imprez. Uczestnictwa Polaków oczekuje się w co najmniej dziesięciu ważnych przedsięwzięciach wymienionych w planie, który zyskał aprobatę rządu obwodowego na posiedzeniu w dniu 24 marca br.

Przygotowaniem i organizacją poszczególnych imprez zajmie się dyrekcja Komitetu Organizacyjnego Obchodów 60-lecia Obwodu Kaliningradzkiego, wyłoniona w drodze konkursu ofert-dokumentów.

Za datę jubileuszową przyjęto dzień 4 lipca. W tym dniu w 1946 roku dekretem Prezydium Rady Najwyższej ZSRR Kónigsberg został przemianowany na Kaliningrad, a istniejący od 7 kwietnia 1946 roku Obwód Kónigsberski na Obwód Kaliningradzki.

www.gov.kaliningrad.ru z 24 III 2006; www.regnum.ru z 28 III 2006;
www.westrus.ru z 28 III 2006.

„Kolumnę Triumfalną zwieńczy bogini Zwycięstwa”

Architekci kaliningradzcy zdecydowali się wreszcie, jaki symbol ma być umieszczony na wierzchołku Kolumny Triumfalnej w centrum Kaliningradu. Autor projektu przebudowy placu Zwycięstwa Oleg Kopyłow zaproponował Radzie Urbanistycznej kilka projektów symbolu Wielkiego Zwycięstwa, który zwieńczy kolumnę. Wśród nich – orzeł dwugłowy, posąg Gieorgija Pobiedonosca. Ekspertzy zdecydowali o wyborze postaci kobiecej, uosabiającej Wielkie Zwycięstwo. Skrzydłata bogini Nike wielkości 3,5 m będzie dobrze widoczna z różnych punktów miasta. Sama kolumna mierzy 29 m.

Na posiedzeniu Rady Urbanistycznej omawiano także projekt zagospodarowania brzegów jeziora Górnego. Po zakończeniu robót ten teren stanie się ogólnomiejską strefą wypoczynkową.

www.kaliningrad.rfn.ru z 24 III 2006.

Wybory zakończone, nadszedł czas rozliczeń?

Federalna służba ds. Nadzoru nad Przestrzeganiem Ustawodawstwa w Sferze Komunikacji Masowych i Ochrony Służby Społecznej (Rosochrankultura) skierowała pozew do sądu o zaprzestanie działalności tygodnika „Kaliningradskije Nowyje Kolosa”, którego założycielem i redaktorem naczelnym jest deputowany Dumy Obwodowej Igor Rudnikow, lider Rosyjskiej Partii Narodowej w obwodzie. Wnioskodawca uważa, że redakcja tygodnika rozgłasza informacje, stanowiące państwową lub inną chronioną przez prawo tajemnicą. Mowa jest, zgodnie z wnioskiem skierowanym do sądu, o serii publikacji pod tytułami „Służby specjalne i morderca”, „Zabójca i FSB”, „Mafia i FSB”, w których mówi się o związku czynnych funkcjonariuszy Kaliningradzkiego Urzędu Federalnej Służby Bezpieczeństwa z zabójstwem szefa miejscowego przedsiębiorstwa ochrony „Sojusz Weteranów Wojny Czczeńskiej” Olega Pokaniewicza.

Zdaniem Rosochrankultury, redakcja naruszyła wymagania art. 161, ust. 3 Kodeksu Postępowania Karnego FR, to znaczy bez zgody prokuratora ujawniła dane śledztwa wstępnego, stanowiące tajemnicę śledztwa.

Pierwsze posiedzenie Sądu Rejonu Leningradzkiego w Kaliningradzie zaplanowane zostało na 17 kwietnia. Wszystko wskazuje na to, że pretekst do zamknięcia opozycyjnego wobec władz tygodnika, także wobec władz w sferze bezpieczeństwa i ochrony prawa, już się znalazł.

Tygodnik „Argumenty i Fakty – Kaliningrad” poinformował o dalszych zwolnieniach dziennikarzy w komercyjnej rozgłośni telewizyjno-radiowej „Kaskad” w Kaliningradzie. Redaktor naczelny rozgłośni Kamorin zwolnił ze skutkiem natychmiastowym redaktora głównego służby informacji Dmitrija Podgorczuka i jego małżonkę Irenę, redaktora agencji nowości kryminalnych, za to, że dopuścili do wyemitowania audycję podsumowującą wybory, w której znalazły się uwagi krytyczne korespondenta Michaiła Suchanowa o przebiegu kampanii wyborczej kandydata na deputowanego Dumy Obwodowej Siergieja Bułycziowa, a po wyborze – kandydata na przewodniczącego tegoż organu władzy. Podgorczuk w rozmowie z dziennikarzem „A i F-K” stwierdził, że został zwolniony ze stanowiska pomimo tego, że przed emisją wyciął najostre zdania z reportażu. W czasie montażu audycji Kamorin był w redakcji i widział wszystko. Czytał także teksty reportażu. Podgorczuk wnioskuje z tego, że Kamorin zwolnił go po interwencji z zewnątrz. Tak następuje „optymizacja” niedawno jeszcze ostrego kanału telewizyjnego.

www.regnum.ru z 24 III i 1 IV 2006.

Perypetia z lokalizacją pomnika Lenina.

Monumentalny pomnik W. Lenina na placu Zwycięstwa w Kaliningradzie został w ubiegłym roku rozebrany w czasie przebudowy placu przed obchodami 750-lecia miasta i pomimo wcześniejszej uchwały Rady Miejskiej Kaliningradu nie powrócił na dawne miejsce. Zgodnie z kolejną uchwałą tejże rady, pomnik Lenina miał stanąć obok wciąż jeszcze nie ukończonego Domu Rad na terenie zburzonego w latach sześćdziesiątych ubiegłego wieku Zamku Królewskiego. Jednak prowadzone roboty przy budowie postumentu pod pomnik Lenina zostały wstrzymane na polecenie władz obwodowych. Okazało się, że prace te nie były uzgodnione z Ministerstwem Kultury Rządu Obwodu Kaliningradzkiego, ponieważ teren byłego Zamku Królewskiego jest chronioną strefą kultury. Tak więc los pomnika Lenina nadal nie jest rozstrzygnięty.

www.regnum.ru z 1 IV 2006.

Partie, organizacje społeczne, związki wyznaniowe

Petersburscy obrońcy praw człowieka zatroszczyli się o los mieszkańców mającego złą sławę osiedla Dorożnyj koło Kaliningradu.

Specjalnie przybyli z Sankt Petersburga przedstawiciele „Północno-Zachodniego Ośrodka Społecznej i Prawnej Obrony Cyganów” i petersburskiej organizacji społecznej obrońców praw człowieka „Memoriał” zamierzali przeprowadzić w Kaliningradzie „okrągły stół” w sprawie sytuacji w osiedlu Dorożnyj zamieszkałym przez Cyganów. Ponieważ jednak nikt z zaproszonych przedstawicieli władz obwodu i Rejonu Gurjewskiego, na terenie którego leży osiedle Dorożnyj, nie przybył na spotkanie, jego organizatorzy ograniczyli się do przeprowadzenia zwykłej konferencji prasowej.

Według słów gości, o sytuacji zaistniałej wokół osiedla Dorożnyj oni dowiedzieli się z federalnych SMI i uznali za swój obowiązek wtrącić się, występując jako pośrednicy w rozmowach między Cyganami i władzami. Oni za swoje zadanie uznają przede wszystkim uzyskanie od władz lokalnych obietnicy nie pozabawiania mieszkańców osiedla dachu nad głową w chłodną porę roku. Prócz tego, zdaniem przybyłych, „SMI okropnie naświetlają tematy cygańskie, przedstawiając ludzi tej narodowości jako handlarzy narkotyków” i tym samym rozpalając ksenofobię, rasizm i nastroje sprzyjające pogromom.

„Uważamy, że dążenie władz do zlikwidowania osiedla da się wyjaśnić kilkoma przyczynami – oświadczyła Stefania Kułajewa, jedna z liderów „Memoriału”. – Po pierwsze, koniunkturą polityczną, chęcią zarobienia punktów na rozpalaniu waśni narodowościowych. Po drugie, komuś przyszła chęć na tę ziemię, na której znajduje się osiedle, przy czym chce się uzyskać ją bezpłatnie, pod hasłem walki z narkotykami, wypędzając z zagranych miejsc mieszkających tam ludzi.

Obecni w czasie tej konferencji nieliczni mieszkańcy osiedla [zamieszkałego wyłącznie przez Cyganów i, według władz, powstałego nielegalnie] twierdzili, że nie wolno wszystkich traktować jako winowajców i burzyć domy spokojnych mieszkańców, którzy nie splamili się handlem narkotykami. Z ich słów wynikało, że tylko niektórzy mieszkańcy osiedla trudnią się takim handlem, zaś wszyscy pozostali są tego zdecydowanymi przeciwnikami.

Na pytanie dziennikarzy, dlaczego w takim przypadku społeczność cygańska gwoli spokojnego życia większości nie przepędzi ze swoich szeregów handlarzy narkotyków lub nie wyda ich policji zwalczającej handel narkotykami, padła następująca odpowiedź: „U nas nie ma zwyczaju wydawania swoich, no i czasy teraz nie są takie, żeby komuś rozkazywać”.

Goście z Sankt Petersburga, chcąc potwierdzić to, że społeczność cygańska z całych sił zajmuje się propagandą zdrowego stylu życia, zademonstrowali dysk muzyczny „Cyganie przeciwko narkotynom”.

„Cóż, jedni będą handlować „zielskiem”, a inni śpiewać piosenki o tym, jakie to jest zło...” – napisała Irina Szewczenko w „KP” z 1 marca br.

Jeszcze inni, jak wynika z relacji tygodnika „Tridiewiatyj Region”, wykorzystali sprawę osiedla Dorożnyj w minionej kampanii wyborczej do Dumy Obwodowej i władz samorządowych.

TR, 2006, nr 7 z 23 II–2 III, nr 8 z 3–9 III; KP, 2006, nr 36 z 1 III;
www.regnum.ru z 4 IV 2006.

„Odbyło się kolejne zebranie Kaliningradzkiego Forum Patriotycznego”

„3 marca w Kaliningradzie odbyło się kolejne zebranie Kaliningradzkiego Forum Patriotycznego, regionalnej organizacji społecznej, która ma sprzyjać utrzymaniu rosyjskiego duchowego i kulturowego oblicza Obwodu Kaliningradzkiego. Zebranie zatwierdziło statut organizacji, wybrało władze kierownicze i kontrolne.

Pierwsze zebranie organizacyjne odbyło się 17 lutego br. Następne zebranie forum zaplanowano na czwartek czwartego tygodnia Wielkiego Postu.

Uczestnicy zebrania w dniu 3 marca przyjęli także apel do społeczeństwa z protestem przeciwko planowanej odbudowie w Kaliningradzie Zamku Królewskiego, jako jawnie odwetowej i antyrosyjskiej akcji”.

„Russkaja Linija” opublikowała tekst wspomnianego wyżej apelu i wezwała wszystkich czytelników do postawienia pod nim swego podpisu.

Treść tego apelu świadczy o wybitnie nacjonalistycznym uosobieniu jego autorów, którzy chcieliby odgrodzić eksklawę rosyjską w środku Europy od wszystkiego, co nie jest zgodne z ich punktem widzenia otaczającego świata.

www.rusk.ru z 8 III 2006.

Duma Obwodowa i rady samorządowe

Spór o umieszczenie herbu Federacji Rosyjskiej na fasadzie budynku Merostwa Kaliningradu.

Tygodnika „Dwornik” w artykule pod tytułem „*Figa dla prokuratora*” pisze o tym, jak deputowani Rady Miejskiej odmawiają wykonywania postanowienia Prokuratury Obwodu Kaliningradzkiego o demontażu herbu FR na fasadzie budynku Merostwa i Rady Miejskiej Deputowanych Kaliningradu.

„Jego wizerunek na fasadzie budynku Merostwa i Rady Miejskiej Deputowanych jest bezprawny i podlega demontażowi” – napisał do deputowanych zastępca prokuratora obwodu, starszy radca justycji Walerij Nowikow.

„Ale do herbu przyzwyczajali się wszyscy, no i symbolizować on powinien jedność z mateczką-Rosją” – przytacza opinię deputowanych gazeta.

Spór o wizerunek herbu państwowego na fasadzie budynku merostwa trwa już od kilku lat. Wywołał go były deputowany Dumy Państwowej FR z Obwodu Kaliningradzkiego Witalij Lednik.

Władze miejskie Kaliningradu zwróciły się do Dumy Państwowej i Administracji Prezydenta FR o wyrażenie zgody na utrzymanie wizerunku herbu FR na dotychczasowym miejscu – w drodze wyjątku i z uwzględnieniem sytuacji geopolitycznej. Zgodnie bowiem z ustawą federalną o herbie państwowym FR, herb wywieszany jest jedynie na fasadzie budynków oficjalnej rezydencji prezydenta FR, obu izb Zgromadzenia Parlamentarnego FR, rządu FR, Sądu Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Arbitrażowego FR. Mer Kaliningradu otrzymał pismo od pierwszego zastępcy naczelnika Głównego Urzędu Terytorialnego Administracji Prezydenta FR Olega Goworuna, w którym wyraża on opinię, że organy samorządu lokalnego zaliczone są do podmiotów uprawnionych do wykorzystania wizerunku Herbu Państwowego FR. W tym samym piśmie, jak informuje gazeta „Kaskad”, jest ciekawy cytat: „Prócz tego, demontaż wizerunku Herbu Państwowego FR z fasady budynku, będącego jednym z ośrodków architektonicznych Kaliningradu, może być interpretowany jako akcja o nastawieniu separatystycznym, co wydaje się być niepożądane w kontekście realizowanej w obecnym czasie w FR polityki umacniania państwa”. A w rezultacie powiada się: wniosek o demontaż ocenia się „jako nie mający twardych podstaw politycznych i politycznie niecelowy”.

Wydawałoby się, że już koniec. Niestety, nie, bowiem Prokuratura Obwodu Kaliningradzkiego ponownie wystosowała apel do deputowanych Rady Miejskiej Kaliningradu. Ci odpowiedzieli prośbą o poczekanie na odpowiedź z Dumy Państwowej i niedemontowanie herbu.

www.regnum.ru z 4 III 2006.

„Stara Rada Miejska zebrała się po raz ostatni”

15 marca br. deputowani Kaliningradzkiej Miejskiej Rady Deputowanych zebraли się na ostatnie i, bodajże, najkrótsze w całej historii rady posiedzenie. Trwało ono zaledwie 15 minut. Mer Jurij Sawienko podziękował deputowanym za ich pracę. Zebranie nowo wybranej rady zaplanowano na następną tydzień.

www.kaliningrad.rfn.ru z 15 III 2006.

Aleksandr Jaroszuk przewodniczącym Rady Miejskiej Kaliningradu

Przewodniczącym nowo wybranej Rady Miejskiej Kaliningradu został szef Oddziału Miejskiego „Jednej Rosji”, właściciel sieci sklepów materiałów budowlanych „Baucentr” Aleksandr Jaroszuk. Na posiedzeniu nowej rady w dniu 20 marca na jego kandydaturę głosowała większość deputowanych. Poprzedni przewodniczący Jewgienij Gan przegrał wybory w dniu 12 marca i nie znalazł się w nowej radzie.

www.kaliningrad.ru z 20 III 2006.

„Na czele frakcji „Jednej Rosji” w Dumie Obwodowej stanie Siergiej Bułycziow”

Jego kandydaturę na przewodniczącego frakcji rekomendowała Rada Polityczna Oddziału Regionalnego Partii „Jedna Rosja”, a zaakceptowała Naczelna Rada Polityczna tej partii, na posiedzeniu przydziuim której 27 marca obecny był S. Bułycziow. Nie jest wykluczone, że lider największej frakcji w Dumie Obwodowej zostanie wybrany na stanowisko przewodniczącego Kaliningradzkiej Dumy Obwodowej, pierwsze posiedzenie której zaplanowano na 6 kwietnia br. Na tym samym posiedzeniu deputowani zatwierdzą kandydatury przewodniczących komisji (ros. komitetów) rady.

Frakcja „Jedna Rosja” znacząco wzrosła. Oprócz członków tej partii, podania o wstąpieniu do frakcji napisali deputowani jednomandatowcy – biznesmeni Siergiej Kononow i Aleksiej Żołotuchin, a także przedstawiciele Partii Emerytów – co było do przewidzenia.

Od października ub. roku Siergiej Bułycziow był ministrem rozwoju infrastruktury w rządzie gubernatora Georgija Boosa, z którym przybył z Moskwy, gdzie był naczelnikiem urzędu administracyjnego w dzielnicy Bibiriewo.

www.kaliningrad.ru z 28 III 2006; www.kaliningradka.ru z 29 III 2006.

„Kaliningradzka Duma Obwodowa czwartej kadencji zebrała się na pierwsze po wyborach zebranie organizacyjne”

28 marca br. nowo wybrana KDO zebrała się na pierwsze zebranie organizacyjne. Deputowani ustalili termin pierwszego posiedzenia plenarnego oraz wybrali członków komitetu organizacyjnego, który przygotuje to posiedzenie.

Ustalono, że pierwsze posiedzenie Dumy odbędzie się 6 kwietnia br.

Na wniosek Władimira Nikitina, przewodniczącego Dumy poprzedniej kadencji, zebraniu organizacyjnemu przewodniczył Siergiej Bułycziow.

www.rian.ru z 28 III 2006; www.kaliningrad.ru z 28 III 2006;

www.kaliningradka.ru z 29 III 2006.

Administracja państwowa i samorządowa

„Ambasadorzy Rosji w państwach sąsiednich odwiedzili Kaliningrad”

5 i 6 marca br. w Kaliningradzie na zaproszenie gubernatora G. Boosa z dwudniową wizytą przebywała delegacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rosji z wiceministrem Władimirem Titowem na czele. W skład delegacji wchodził także ambasadorzy FR w Litwie, Łotwie, Estonii, Polsce i Finlandii. Dyplomaci rosyjscy na miejscu zapoznali się ze specyfiką obwodu i omówili plany i perspektywy współdziałania w regionie Morza Bałtyckiego.

Ambasadorzy odwiedzili przejście graniczne „Bagrationowsk–Bezledy”, spotkali się z dowództwem Floty Bałtyckiej, z uczestnikami Bałtyckiego Klubu Biznesu i Stowarzyszenia Inwestorów Zagranicznych, z korpusem konsularnym regionu. Z gubernatorem G. Boosem rozmawiali o sprawach, od których zależy normalne życie obwodu.

Wiceminister W. Titow powiedział dziennikarzom, że zabezpieczenie i reprezentowanie interesów eksklawy rosyjskiej nad Bałtykiem w kontaktach z państwami sąsiednimi UE jest jednym z zadań MSZ Rosji. Mówił też, że głównym zadaniem misji dyplomatycznych Rosji w krajach Regionu Bałtyckiego jest „informowanie partnerów o możliwościach Rosji i, w szczególności, Obwodu Kaliningradzkiego do inwestowania poważnych środków, rozszerzenia współpracy, wdrożenia nowych projektów”. Ważnym czynnikiem stanie się ustawa federalna o Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Obwodzie Kaliningradzkim, która wejdzie w życie w dniu 1 kwietnia br. Przewiduje ona złagodzenie procedur wizowych dla wjazdu do obwodu, co jest „szczególnie ważne dla zagranicznych partnerów biznesowych” (www.westrus.ru z 5 III).

Wizycie dyplomatów rosyjskich w Kaliningradzie poświęcone są także następujące artykuły:

- „Wizyta delegacji ambasadorów rosyjskich”, www.gov.kaliningrad.ru z 3 III 2006;
- „Ambasadorów oczekują w niedzielę”, www.kaliningradka.ru z 3 III 2006;
- „Wiceminister spraw zagranicznych FR omówi problemy rozwoju Obwodu Kaliningradzkiego”, www.rian.ru z 5 III 2006; www.kaliningrad.ru z 5 III 2006;
- „Dyplomaci rosyjscy zaaprobowali migrację Rosjan z Pribaltiki do Kaliningradu”, www.annnews.ru z 5 III 2006;
- „MSZ popiera ideę zwiększenia ludności Obwodu Kaliningradzkiego kosztem migrantów”, www.regnum.ru z 6 III 2006; www.kaliningrad.ru z 6 III 2006;
- „Tryb wizowy Kaliningradu – pierwszy krok do stosunków bezwizowych FR i UE”, www.rosbalt.ru; www.kaliningrad.ru z 6 III 2006;
- „MSZ FR pomoże Kaliningradowi w rozwiązywaniu stosunków z Europą”, www.rosbalt.ru; www.kaliningrad.ru z 6 III 2006;
- „Ambasadorom dano do zrozumienia”, www.kaliningrad.ru z 7 III 2006;
- „Inwestorom zagranicznym MSZ obiecuje pomoc”, www.kaliningradka.ru z 9 III.

Aleksandr Dacyszyn zastępcą pełnomocnego przedstawiciela prezydenta w PZOF ds. Obwodu Kaliningradzkiego

Zastępcą pełnomocnego przedstawiciela prezydenta FR w PZOF ds. Obwodu Kaliningradzkiego mianowany został Aleksandr Dacyszyn, dotychczasowy główny inspektor federalny w urzędzie pełnomocnika.

Do jego obowiązków należy zabezpieczenie na terenie obwodu interesów narodowych i bezpieczeństwa Rosji, a także koordynacja pracy struktur federalnych w obwodzie.

Przed przyjściem do służby państwowej Dacyszyn kierował szeregiem przedsiębiorstw, stał na czele Związku Przemysłowców Rybnych Zachodu.

15 marca br. do Kaliningradu przybyli zastępca szefa Administracji Prezydenta Rosji Władisław Surkow i pełnomocny przedstawiciel prezydenta Rosji w Północno-Zachodnim Okręgu Federalnym Ilija Klebanow, by przedstawić oficjalnie w nowej funkcji Aleksandra Dacyszyna.

www.rosbalt.ru z 7 III 2006; www.regnum.ru z 15 III 2006.

Natalia Scherri nowym ministrem oświaty

6 marca br. stanowisko ministra oświaty obwodu objęła Natalia Scherri, dotychczasowy dyrektor jednej ze szkół-internatów w Moskwie. Przedstawiając panią minister, gubernator Georgij Boos powiedział, że brała ona udział we wszystkich projektach oświatowych i dlatego wie, które są pożyteczne, a które – nie. Sama minister przyznała się, że z Obwodem Kaliningradzkim zna się niezbyt dobrze, za to znacznie lepiej – z Georgijem Boosem. „Właśnie dlatego postanowiłam mu zaufać i zgodziłam się objąć stanowisko ministerialne w jego rządzie. Chociaż ta propozycja była całkiem nieoczekiwana” – powiedziała ona.

www.kaliningradka.ru z 9 III 2006.

„Gładko było na papierze” – relacja z posiedzenia rządu obwodowego

7 marca rząd Obwodu Kaliningradzkiego rozpatrywał, między innymi, projekty programów rozwoju małej przedsiębiorczości i turystyki w obwodzie. Obydwa projekty programów przedstawiał minister rozwoju przemysłu, małej przedsiębiorczości i turystyki Nikołaj Własienko. Minister finansów Jelena Matwiejewa i minister gospodarki Feliks Łapin nie poparli wniosku ministra Własienki o wydzielenie z budżetu obwodowego 4 mln rubli na rzecz funduszu rozwoju małej przedsiębiorczości i domagali się szczegółowego określenia, na co te pieniądze są potrzebne. Postulowali także zbadanie efektywności już włożonych środków. Podsumowując dyskusję w tej sprawie, gubernator G. Boos jednoznacznie oświadczył, że w takiej postaci program rozwoju małej przedsiębiorczości nie jest potrzebny. „On powtarza poprzednie błędy. Należy położyć nacisk na utworzenie inkubatorów biznesu i pomoc biznesmenom w zbyciu ich produkcji. Program i realne życie rozchodzą się. Tak więc, proszę, poddajcie korekcie swoje propozycje” – powiedział szef regionu i dał na to czas do końca marca br.

Podobny los spotkał także projekt programu rozwoju turystyki, opracowany jeszcze przez poprzednią administrację. Gubernator polecił ministrowi Własien-ce, by wymyślił coś nowego. „Trzeba rozwiązać sprawę kompleksowo, szczególną uwagę poświęcając infrastrukturze, opracowaniu nowych tras i odbudowie starych zamków” – wskazywał gubernator. I na dopracowanie tego programu wyznaczył czas do końca marca br. Do tego bowiem czasu planuje się dopracować długoterminową strategię rozwoju społeczno-gospodarczego Obwodu Kalinińgradzkiego, by następnie zaprezentować ją mieszkańcom Obwodu.

www.kaliningradka.ru z 9 IIII 2006.

„Dom, który zbudował Boos”

Po objęciu stanowiska we wrześniu ub. roku gubernator obiecał, że zbuduje sobie dom. Mówiono i pisano, że gubernator upatrzył sobie działkę a to w Zielonogradsku, a to na Mierzei Kurońskiej. Po pół roku urzędowania G. Boss kupił sobie willę na ulicy Diemjana Biednego i zameldował się w Kalinińgradzie. Niedawno zaś oświadczył, że sprowadzi rodzinę, gdy tylko remont zostanie ukończony.

Dziennikarze „Komsomolskiej Prawdy – Kalinińgrad” odnaleźli dom gubernatora i przyrzekli się trwającemu remontowi, po czym stwierdzili, że wszystko, co jest niezbędne do życia, w willi gubernatora jest. A to, że urządza on taki piękny dom dla rodziny, przekonało ich, że gubernator osiedli się w Kalinińgradzie na długo.

www.kalinińgrad.kp.ru z 23 IIII 2006.

„Ministrem rozwoju infrastruktury rządu obwodu mianowany został prezes grupy kompanii „Wiestier” Aleksandr Rolbinow”

28 marca na posiedzeniu rządu gubernator Georgij Boos wręczył Aleksandrowi Rolbinowowi legitymację ministra. A. Rolbinow kandydował na deputowanego Dumy Obwodowej w Okręgu Czerniachowskim razem ze swym poprzednikiem na tym stanowisku Siergiejem Bułycziowem. Jednak w ostatniej chwili zrezygnował z kandydowania.

Nowy minister figuruje w wykazie 500 najbogatszych ludzi w Rosji. Jego majątek szacuje się na 90 mln dolarów USA.

www.kalinińgrad.ru z 28 IIII 2006.

Posiedzenie rządu, m.in. w sprawie rozbudowy dróg i energetyki

Na posiedzeniu w dniu 28 marca przyjęto program rozwoju dróg samochodowych do 2020 roku. Projekt tego programu rozpatrywany był na wielu poprzednich posiedzeniach, wywołując za każdym razem ożywioną dyskusję, propozycje i poprawki.

Program przewiduje rozwój i unowocześnienie głównych dróg obwodu, poprawę jakości przewozów i poziomu bezpieczeństwa, budowę dróg objazdowych,

modernizację magistrali transeuropejskich i rozwój infrastruktury transgranicznej. Gubernator zaakceptował obiekt startowy realizacji programu – drogę z Kaliningradu w kierunku Zielenogradska przez Chabrowo, gdzie znajduje się główne lotnisko cywilne obwodu. „To niezwłocznie podniesie wartość wybrzeża – powiedział G. Boos – i doprowadzi do ożywienia działalności gospodarczej na tym terenie”.

Prócz tego, przyjęto podprogram w zakresie modernizacji źródeł ciepła i sieci ciepłowniczych, będący częścią programu celowego „Mieszkania” na lata 2006–2010. Przewiduje on budowę nowych kotłowni, podniesienie efektywności wykorzystania głównych zasobów gospodarki komunalnej w wyniku etapowego zmniejszania wydatków nieproduktywnych, podniesienia jakości usług.

Na realizację zadań podprogramu przeznaczony się 2961,8 mln rubli, w tym na rok bieżący i na następny odpowiednio 146,8 mln i 544,4 mln rubli. Planuje się pozyskać środki budżetu federalnego, budżetu obwodowego, a także inwestycje prywatne, w pierwszej kolejności na zasadzie koncesji. W toku realizacji programu zostanie zmodernizowanych 373 kilometry sieci ciepłowniczych i w 11000 domów mieszkalnych przywrócone zostanie zaopatrzenie w ciepłą wodę.

Rząd rozpatrzył jeszcze sprawę wzrostu wynagrodzenia nauczycieli i finansowania kultury.

Po zakończeniu obrad rządu gubernator przeprowadził tradycyjną już konferencję prasową, w czasie której poinformował, że budowa kaliningradzkiego odgałęzienia od przyszłego Gazociągu Północnoeuropejskiego uznana została za nieracjonalną, gdyż cena gazu dla kaliningradczyków wzrosłaby trzykrotnie.

www.kaliningrad.ru z 28 III 2006.

„Gieorgij Boos wszedł w skład nowego Prezydium Rady Państwowej FR”

Służba prasowa szefa państwa poinformowała 31 marca, że prezydent Władimir Putin przeprowadził rotację składu Prezydium Rady Państwowej, którą tworzą szefowie podmiotów FR. Do nowego składu prezydium, oprócz Gieorgija Boosa, weszli szefowie jeszcze sześciu podmiotów Federacji Rosyjskiej.

www.balticpl.ru z 31 III 2006.

Z życia Floty Bałtyckiej i Straży Granicznej FSB

„Szeregowcowi Sazonowowi „diedy” uszkodzili kręgosłup za „rozluźnione chodzenie”

Szeregowiec Siergiej Sazonow uciekł z jednostki raketowej Floty Bałtyckiej koło Czerniachowska, nie mogąc znieść kolejnego znęcania się „diedów” [tak w Rosji mówi się o żołnierzach ostatniego roku zasadniczej służby wojskowej, stąd „diedowszczyzna”, w Wojsku Polskim zwana fałą]. Żołnierz Sazonow udał się do redakcji „Komsomolskiej Prawdy – Kaliningrad” i opowiedział o „diedowszczyźnie” w swojej jednostce i o tym, jakich cierpień i upokorzeń doznał on sam ze strony niektórych żołnierzy i podoficerów starszego rocznika. Powiedział też o tym, że skarżyć się oficerom na swoich prześladowców nie ma sensu. Niektórzy młodzi żołnierze próbowali to zrobić, ale ojcowie – oficerowie nic sobie z tego nie robili. „O czym tu mówić, jeżeli u mnie, gdy trafiłem do szpitala, całe ramię było sine, a jeszcze na piersi, plecach i nogach siniaki. Przy tym mój dowódca plutonu po prostu rozkazał, żebym o tym milczał, i koniec” – opowiedział Sazonow dziennikarzom.

„Komsomółka” przedstawiła jego relację ze wszystkimi szczegółami. W czasie, gdy materiał przygotowywano do druku, gubernator Gieorgij Boos odwiedził pododdział, w którym bito szeregowca Sazonowa.

Służba prasowa rządu Obwodu Kaliningradzkiego w związku z tym rozposzechniła komunikat: „W Czerniachowsku Gieorgij Boos odwiedził jednostkę wojskową. Żołnierze wojsk raketowych opowiedzieli gubernatorowi o sławnej drodze bojowej jednostki, w latach Wielkiej Wojny Ojczyźnianej od Moskwy do Berlina, o swoich dzisiejszych sukcesach, zademonstrowali elementy wyszkolenia bojowego. Szef regionu zapoznał się z warunkami życia w koszarach, spróbował obiadu żołnierskiego, szczegółowo zainteresował się jak wyglądają sprawy z dyscypliną, jakie perspektywy służby widzą oficerowie. Ze stosunku ludzi w mundurach do swojej pracy gubernator był zadowolony: «jest i dyscyplina, i wysoki duch wojskowy», są normalne, jak na możliwości dnia dzisiejszego, warunki do pełnienia służby”.

Komunikat ten gazeta opublikowała wraz z relacją szeregowca Sazonowa.

Skurat Malutow w notatce pod tytułem: „*Powściągany optymizm tygodnia*”, opublikowanej w tygodniku „Tridiewiatyj region” napisał, że „kaliningradczycy dowiedzieli się o przyjemnej nowości: liczba nieregularnych stosunków wzajemnych we Flocie Bałtyckiej zmniejszyła się o 11%. Nie całkiem tylko wiadomo: czy to mord pobito mniej, czy to bić zaczęli słabiej – o jedną dziesiątą?”

TR, 2006, nr 8 z 3–9 III; www.regnum.ru z 4 III 2006.

„Flota Bałtycka bierze na uzbrojenie trzeci okręt podwodny”

Poinformował o tym 14 marca dowódca FB admirał Władimir Wałujew w czasie konferencji prasowej poświęconej 100-leciu sił podwodnych Rosji. W chwili obecnej trwają próby seryjnej łodzi podwodnej „Sankt Petersburg”, po których ona wejdzie w skład Floty Bałtyckiej. Obecnie Flota ma na uzbrojeniu dwie łodzie podwodne.

W czasie tej konferencji dowódca FB oświadczył, że w punkcie Wostocznyj koło Bałtijska w perspektywie planuje się utworzenie związku taktycznego łodzi podwodnych, ale „bez uszczerbku dla społeczeństwa”. „Nie mamy zamiaru z miejsc, które można wykorzystać w czasie pokoju dla społeczeństwa, tworzyć baz wojennych” – mówił admirał Wałujew. Część terytorium, która nie będzie wykorzystywana do celów wojskowych, Flota zamierza przekazać rządowi Obwodu Kaliningradzkiego. „To dotyczy części terytorium punktu Wostocznyj i części akwatorium punktu Wostocznyj, z wyjątkiem tych miejsc, gdzie będą stać statki pomocnicze i okręty bojowe” – uściślił dowódca FB. Admirał także zauważył, że Leningradzka Baza Wojenna Łodzi Podwodnych pozostaje punktem stacjonowania tych okrętów FB, ponieważ stocznia, która je buduje, znajduje się w S.Petersburgu. „Przygotowanie zaś łodzi podwodnych w sensie operacyjnym będzie odbywać się w Bazie Wojenno-Morskiej w Bałtijsku w Obwodzie Kaliningradzkim” – podsumował admirał Wałujew.

Należy przypomnieć, że od kilku lat toczy się spór o cypel (punkt) Wostocznyj między władzami wojskowymi i cywilnymi. Z wypowiedzi admirała W. Wałujewa może wynikać, że wreszcie osiągnięto kompromis w tej sprawie.

TR, 2006, nr 8 z 3–9 III; www.regnum.ru z 14 III 2006.

„W Kaliningradzie odbędzie się szkolenie dowódców sił powietrznych i obrony przeciwlotniczej krajów WNP”

„W Kaliningradzie odbędą się ćwiczenia szkoleniowo-metodyczne dowódców sił powietrznych i wojsk obrony przeciwlotniczej krajów Wspólnoty Niepodległych Państw [...]

«Uczestnicy szkolenia, którym będzie kierować głównodowodzący Wojskowych Sił Powietrznych i Obrony Przeciwlotniczej Rosji generał armii Władimir Michajłow, wymienią się doświadczeniami w zakresie wypracowywania metod ochrony przestrzeni powietrznej krajów Wspólnoty, zapoznają się z pełnieniem służby przez wojska obrony przeciwlotniczej Floty Bałtyckiej, odwiedzą szereg jednostek i pododdziałów Kaliningradzkiego Zgrupowania Wojsk» – powiedział przedstawiciel służby prasowej Floty Bałtyckiej”.

Spotkanie szkoleniowe odbędzie się w dniach od 5 do 7 kwietnia.

www.rian.ru z 28 III 2006; www.kaliningrad.ru z 28 III 2006.

Bezpieczeństwo publiczne

„Przeprowadzono rewizję w mieszkaniu szefa Ruchu Przeciwko Nielegalnej Imigracji w Kaliningradzie”

28 lutego wieczorem funkcjonariusze prokuratury i FSB przeprowadzili rewizję w mieszkaniu szefa oddziału Ruchu Przeciwko Nielegalnej Imigracji [ros. Dwiżenije protiv nielegalnoj immigracji, DPNI] Aleksieja Safina. Rewizja odbyła się w ramach wszczętej sprawy karnej z art. 282 Kodeksu Karnego FR (wzniecanie waśni narodowościowych) przeciwko właścicielowi strony internetowej Oddziału Kaliningradzkiego DPNI.

Służba prasowa DPNI ze swej strony poinformowała, że mieszkanie A. Safina „zostało wzięte szturmem przez funkcjonariuszy FSB”. Samego Safina w domu nie było, tylko jego żona i małe dziecko. Funkcjonariusze organów ochrony prawa zarekwirowali komputer Safina, na którym on, według wersji śledztwa, pracował.

Jak wyjaśnili prokuratorzy śledczy, prawie przez rok czasu w Kaliningradzie istniała nie zarejestrowana organizacja społeczna pod nazwą „Ruch Przeciwko Nielegalnej Imigracji”. Zwolennicy tego ruchu stawiali przed sobą jako zadanie główne wprowadzenie limitów na wjazd do regionu przesiedleńców – wyjaśnił śledczy Buszujew.

www.regnum.ru z 28 II 2006; TR, 2006, nr 8 z 3–9 III.

„General zastąpił admirała” – Michaił Własienko szefem Urzędu FSB

„Poprzedni szef regionalnej służby bezpieczeństwa państwowego kontradmirał Władimir Sotnikow awansował do aparatu centralnego FSB. 28 lutego kontradmirał przekazał sprawę generałowi-majorowi, 49-letniemu Michaiłowi Własience. Nowego naczelnika już przedstawiono składowi osobowemu Urzędu FSB. Przed przyjściem do Kaliningradu służył on w Tambowie.

W ciągu trzech lat pod kierownictwem Michaiła Własienki funkcjonariusze Urzędu FSB na Obwód Tombowski znacząco osłabili pozycje handlarzy narkotyków [...]. Zapobiegli próbom utworzenia w regionie ruchu wahabitów – „Islamskiego Ruchu Uzbekistanu” – międzynarodowej organizacji terrorystycznej. Aresztowano jednego z tamtejszych mieszkańców, zwerbowanego przez zagraniczne służby specjalne. Zdemaskowano agentów i pracowników kadrowych zagranicznych służb specjalnych w obiektach tombowskiego kompleksu obronno-przemysłowego. W opinii kolegów, Michaił Własienko nie lubi afiszowania się. Uchodzi za profesjonalistę kontrwywiadu. Jego rodzina mieszka w Irkucku. Żona z dziećmi jeździ do niego w gości do miejsca służby.

Michaił Borysowicz Własienko urodził się 5 stycznia 1957 roku. Od 1982 roku służył w organach kontrwywiadu w Urzędzie FSB Obwodu Irkuckiego. Przeszedł wszystkie szczeble drabiny służbowej od szeregowego funkcjonariusza operacyjnego do zastępcy naczelnika urzędu terytorialnego FSB. Na to stanowisko

powołano go w 2000 roku. 31 stycznia 2006 roku pułkownik Własienko za operację przeciwko zagranicznym służbom specjalnym na terytorium Obwodu Irkuckiego odznaczony został orderem „Za zasługi wojenne”. Od 2004 roku – naczelnik Urzędu FSB na Obwód Tombowski, wtedy też Michaił Borysowicz awansowany został do stopnia „generała-majora”.

www.kaliningrad.kp.ru z 3 III 2006.

„Celnicy-przemytnicy”

Agencja Informacyjna „Regnum” informuje o przerwaniu działalności międzynarodowej grupy przestępczej, która wwoziła do eksklawy rosyjskiej autobusy i samochody ciężarowe w celu legalizacji i sprzedaży ich w „wielkiej” Rosji. Według ustaleń milicji, grupę przestępczą tworzyli obywatele Rosji i Litwy, w tym kilku funkcjonariuszy Niemieckiego Urzędu Celnego w Sowietsku, którzy bezprawnie legalizowali wwoz przemycanych autobusów i ciężarówek.

W okresie dwóch lat ta grupa przemytnicza przemieściła w ten sposób ponad 50 środków transportu – drogich autobusów turystycznych, holowników samochodowych i naczep. Wykorzystując sfałszowane dowody i tablice rejestracyjne, kierowcy litewscy przepawali te pojazdy z Niemiec przez Polskę, Białoruś i Litwę do Obwodu Kaliningradzkiego. Tu przemytnicy, by zatrzeć ślady, ponownie przebijali numery identyfikacyjne i produkowali fałszywe litewskie paszporty techniczne i inne dokumenty. Odprawami celnymi takiego transportu zajmował się prywatny przedsiębiorca z Sowietska, działający pod firmą „Kompania Transportowo – Turystyczna „Inters”. To u niego funkcjonariusze milicji kaliningradzkiej znaleźli i zarekwirowali pieczętki i stemple litewskich organów celnych. Zarejestrowane pojazdy w placówce Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego [ros. REG GIBDD] w Sowietsku przestępcy wywozili z obwodu pod pretekstem wykonywania usług transportowych do innych regionów Rosji. Kilka autobusów w ten sposób przekazano w dzierżawę moskiewskiej firmie turystycznej, która dziwnym zbiegiem okoliczności nosiła nazwę „Inters”.

Grupa przestępcza wpadła po tym, jak za pośrednictwem internetu usiłowała sprzedać trzyletni autobus turystyczny marki „Mercedes” za 250 tys. euro. Wówczas wyszło na jaw, że właśnie taki sam autobus, ukradziony wcześniej, jest poszukiwany przez organy ochrony prawa Niemiec.

www.regnum.ru z 2 III i 1 IV 2006; www.rosbalt.ru z 3 III 2006.

„Milicja wycofała z nielegalnego obrotu tonę bursztynu”

W toku poszukiwań operacyjnych w mieście Pionierskiej funkcjonariusze Obwodowego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Kaliningradzie zatrzymali mikrobus „Fiat Ducato”, w którym stwierdzono i skonfiskowano przewożony bez wymaganych dokumentów surowiec bursztynu o łącznej wadze 1000 kilogramów, który miał być następnie przeprawiony na Litwę.

www.interfax.ru z 27 III 2006; www.kaliningrad.ru z 27 III 2006.

„Urzednicy pod wzmożoną ochroną”

W budynku rządu obwodowego w Kaliningradzie zainstalowano przy wejściu urządzenie elektroniczne produkcji fińskiej do wyszukiwania metali. Według zapewnień specjalistów, umożliwia ono rozpoznanie do tysiąca rodzajów broni i nawet wskaże w jakiej z ośmiu stref na ciele znajduje się podejrzany przedmiot. Ponad 80 pracowników już posiada specjalne karty z mikroczujnikiem zawierającym dane osobowe właściciela. Czytniki odczytują je nawet w kieszeni lub torbie. Jednocześnie na ekranie ochrony wyświetla się zdjęcie, nazwisko i imię oraz imię ojca wchodzącego. W takie karty planuje się wyposażyc wszystkich pracowników, a także miejscowych przedstawicieli służb siłowych i przedstawicieli innych struktur państwowych.

Podobne „bramki” zainstalowano także w trzech budynkach miejscowego uniwersytetu, ale tam one na razie nie funkcjonują. Zbyt dużo studentów jednocześnie wchodzi i wychodzi z budynku.

www.regnum.ru z 1 IV 2006.

Kultura, ochrona zdrowia

„Zamki krzyżackie Obwodu Kaliningradzkiego przyciągną inwestorów i turystów”

Rząd obwodu liczy na zainteresowanie inwestorów odbudową, a turystów zwiedzaniem zamków krzyżackich w obwodzie – oświadczył gubernator Georgij Boos na konferencji prasowej w dniu 7 marca br. Boos dodał, że aktualnie trwa proces ustalania tytułów własności pomników architektury. Wykaz pomników jest przygotowywany wspólnie z Ministerstwem Kultury, Ministerstwem Rozwoju Gospodarczego i Komitetem ds. Majątku Państwowego Rosji. Jednocześnie rząd obwodowy prowadzi poszukiwanie potencjalnych inwestorów, gotowych do włożenia środków w restaurowanie i rozwój zamków. Do obiektów, przekazanie których w ręce prywatne jest już omawiane praktycznie, należą obiekty w okolicach Bagrationowska (Pr. Eylau) i Majewka (Georgenburg) koło Czerniachowska. Potencjalnym nabywcom zamków postawione będą warunki, określające ochronę pomników architektury, celowe ich wykorzystanie i posiadanie pomieszczeń muzealnych z ekspozycjami o ich historii.

Z publikacji polskich i niemieckich wiadomo, że chodzi właściwie o ruiny dawnych obiektów architektonicznych.

www.news.okradio.ru z 7 III 2006; www.annnews.ru z 7 III 2006.

„Placówki medyczne obwodu otrzymają wyposażenie za 133 mln rubli”

W ramach projektu narodowego „Ochrona zdrowia” przychodnie medyczne Obwodu Kaliningradzkiego będą wyposażone w sprzęt medyczny i transport sa-

nitarny na kwotę 133 mln rubli. Prócz tego, praktycznie cała ludność obwodu objęta zostanie dodatkową opieką poradnią. Średnio na jednego chorego placówki medyczne otrzymają na te cele po 500 rubli (około 60 zł).

Już obecnie jest realizowany projekt, zakładający prawo wyboru przez kobiety w trakcie ciąży miejsca konsultacji i izby porodowej. Według certyfikatu porodowego, za każdą pacjentkę placówki medyczne otrzymają 2 tysiące rubli – za konsultacje, 5 tysięcy – za porodówkę. W obwodzie do końca lutego wydano ponad 3600 takich certyfikatów.

Szczególną uwagę zwraca się na podstawową służbę zdrowia. Od początku roku ponad 370 lekarzy i 400 pielęgniarek przychodni dzielnicowych i rejonowych otrzymało dodatki do wynagrodzenia po 10 i 5 tys. rubli odpowiednio. Począwszy od drugiego półrocza dopłaty otrzymają pracownicy pogotowia ratunkowego oraz punktów felczersko-akuszerskich.

www.ami-tass.ru z 7 III 2006; www.kaliningrad.ru z 7 III 2006.

„Obwód Kaliningradzki zamierza eksportować usługi medyczne”

Władze obwodu liczą na to, że po wybudowaniu w dwóch najbliższych latach nowoczesnego ośrodka chirurgii sercowo-naczyniowej będzie można świadczyć usługi mieszkańcom państw ościennych. Stosowny wniosek skierowano do rządu federalnego, gdzie jest on poważnie brany pod uwagę.

W czasie konferencji prasowej Jelena Klujkowa, minister ochrony zdrowia w rządzie obwodowym, oświadczyła, że przy opracowaniu projektu porównywano koszty przeprowadzenia operacji założenia bajpasów w Litwie, Polsce i Niemczech oraz przyszłej klinice kaliningradzkiej. Według Klujkowej, w Kaliningradzie podobna operacja będzie kosztować taniej, niż w sąsiednich krajach (6–8 tys. euro) i tym bardziej – w RFN (26–28 tys. euro). „To są akurat te pieniądze, kosztem których ośrodki będzie mógł rozwijać się”. Gubernator Boos, z kolei, oświadczył górnolotnie, że obwód, znajdujący się w centrum Europy, powinien „stać się wizytówką Rosji w Europie i wszystko najbardziej postępowe stosować u siebie”.

www.annnews.ru z 7 III 2006; www.kaliningrad.ru z 7 III 2006.

Gospodarka Obwodu

„Koncepcja strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Obwodu Kaliningradzkiego przedstawiona została w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego Rosji”

Maksim Pierow, zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Regionów i Planowania Terytorialnego Ministerstwa Rozwoju Regionalnego FR w wywiadzie dla agencji „Regnum” powiedział, że „każdy region powinien mieć strategię rozwoju na 20 lat”. Na polecenie prezydenta FR z 22 lipca 2005 roku Nr Pr - 1175 Ministerstwo Rozwoju Regionalnego FR (dalej MRR) przeprowadziło analizę istniejących programów rozwoju społeczno-gospodarczego podmiotów FR, dokonało porównania ich z obowiązującymi dokumentami programowymi rządu FR, resortowymi i branżowymi dokumentami planowania strategicznego. Ujawniono szereg problemów, będących skutkiem braku jednolitego systemu zarządzania rozwojem. Swoje propozycje co do stworzenia takiego systemu MRR zawarło w dokumencie pod tytułem: „Mechanizm opracowania i realizacji programów kompleksowego rozwoju społeczno-gospodarczego regionów”. Przyjęcie tego dokumentu przez rząd federalny wprowadziłoby, zdaniem Pierowa, istotną korektę kierunku polityki wewnętrznej Federacji Rosyjskiej.

Rząd obwodu już od kilku miesięcy zajmował się opracowaniem strategii regionu na najbliższe 5 lat, wyprzedzając, poniekąd, działania rządu federalnego w tym zakresie.

28 lutego br. minister gospodarki obwodu, a zarazem szef Administracji Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Obwodzie Kaliningradzkim Feliks Łapin, przedstawił na naradzie w MRR FR koncepcję strategii społeczno-gospodarczego rozwoju Obwodu Kaliningradzkiego do 2010 roku. Oprócz specjalistów MRR, w dyskusji wzięli udział członkowie eksperci w dziedzinie strategicznego planowania regionalnego.

W przedstawionej koncepcji rozpatrzono dwa możliwe scenariusze rozwoju obwodu – podstawowy, nie przewidujący daleko idących zmian strukturalnych, i innowacyjno-aktywny, zakładający uruchomienie nowych, zakrojonych na wielką skalę projektów i strategii. Kierownictwo regionu widzi jako priorytetowe kierunki rozwoju elektroenergetykę, gazyfikację, kompleks transportowo-logistyczny i agropromysłowy, a także rozwój strefy turystyczno-rekreacyjnej. Jednak w dyskusji eksperci odnotowali wyraźne problemy w opisie tych priorytetów w omawianym dokumencie. Wiceminister rozwoju regionalnego FR Władimir Diediuchin, który prowadził naradę, zalecił kierownictwu obwodu, by bardziej precyzyjnie określiło swoje długoterminowe cele i zadania: „określcie się w którym kierunku zmierzacie, jak chcecie poprawić jakość życia”.

„W koncepcji należy określić kluczowe tempo rozwoju scenariuszy. Jeżeli rozwijamy scenariusz „Uzdrowisko”, to o jakim budownictwie, na przykład, cemen-

towni może być mowa?” – zauważył Wiaczesław Głazydziow, członek Izby Społecznej FR. Wskazał on także na brak w przedstawionym dokumencie kontekstu geopolitycznego i geogospodarczego, co nie jest do przyjęcia dla podmiotu federacji, będącego forpocztą Rosji w Europie. Rozwój obwodu, podkreślił Głazydziow, należy rozpatrywać jako projekt polityczny FR w zakresie stworzenia jej wizerunku europejskiego.

Zdaniem Władimira Kniaginina (od kwietnia br.) dyrektora Fundacji „Centrum Opracowań Strategicznych „Siewiero-Zapad”, słabym punktem koncepcji jest i widzenie problemów systemowych rozwoju obwodu, przemyśleń dotyczących mechanizmów i instrumentów realizacji strategii. Zwrócił on także uwagę na konieczność udzielenia odpowiedzi w opracowanym dokumencie na wyzwania dnia dzisiejszego, a nie nadchodzącego 15-lecia rozwoju regionu.

Generalnie koncepcja strategii otrzymała niejednoznaczną ocenę uczestników narady. Odnotowano, że inicjatywa i działania rządu Obwodu Kaliningradzkiego są pozytywne i zasługują na poparcie. Wypracowano zalecenia co do dalszej pracy nad tym dokumentem. Po dopracowaniu strategii będzie ona powtórnie rozpatrzona w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego FR.

KP, 2006, nr 36 z 1 III; www.regnum.ru z 28 II, 14 i 15 III 2006.

„Zakaz wwozu szeregu towarów w trybie ulgowym Specjalnej Strefy Ekonomicznej poddany został korekcie”

Po licznych protestach przetwórców mięsa, listach otwartych do rządu federalnego i nagłośnieniu sprawy w środkach masowej informacji rząd federalny zmienił częściowo swoje rozporządzenie z dnia 30 grudnia 2005 roku Nr 2360-r., zgodnie z którym wprowadzony był zakaz na wwóz wielu towarów, głównie spożywczych, w trybie ulgowym na terytorium kaliningradzkiej SSE.

Szczególnie negatywnie na branżę przetwórstwa mięsnego obwodu wpłynął zakaz wwozu mięsa i podrobów drobiu. Zamówione wcześniej ładunki „utknęły” w portach Kaliningradu i Niemiec. Od początku roku straty przetwórców mięsnych z tytułu przechowywania zamówionego mięsa w portach wyniosły ponad 3,5 mln euro. O zmianę tej sytuacji zabiegał w rządzie federalnym rząd i gubernator obwodu G. Boos. W rezultacie 22 lutego premier Michaił Fradkow podpisał rozporządzenie Nr 365, wprowadzające zmiany do rozporządzenia rządu federalnego z 30 grudnia 2005 roku. Zmienione rozporządzenie opublikowane zostało 27 lutego br. Uwzględniono w nim częściowo interesy nie tylko przetwórców mięsa, ale i innych kaliningradzkich producentów rolnych. Służba prasowa rządu obwodowego w informacji z 28 lutego br. stara się dowieść, że zmiana rozporządzenia jest zasługą rządu obwodowego.

www.gov.kaliningrad.ru z 28 II 2006; K-d, 2006, nr 8 z 28 II–6 III;

www.kaliningradka.ru z 2 III 2006; KP -P, 2006, nr 38 z 3 III;

www.regnum.ru z 4 III 2006.

„Gubernator Gieorgij Boos wypowiedział się przeciwko inicjatywie o odroczeniu terminu wejścia w życie nowej ustawy o SSE”

Władimir P. Nikitin, kaliningradzki deputowany Dumy Państwowej FR, wystąpił o zmianę terminu wejścia w życie nowej ustawy o SSE w Obwodzie Kaliningradzkim z 1 kwietnia br. na 1 stycznia 2007 roku.

Gubernator obwodu G. Boos publicznie oświadczył, że inicjatywa ta nie była konsultowana z rządem obwodu, a samo przeniesienie terminu jest niecelowe, chociaż zgodził się, że w ustawie są postanowienia, które trzeba ulepszać. Przeniesienie terminu naruszyłoby plany inwestorów rosyjskich i zagranicznych, którzy szykują się do przystąpienia do realizacji swoich projektów, a do tego dopuścić nie wolno. Obwód jest gotów do zagospodarowania każdego roku do 1,7 mld dolarów ze środków budżetu federalnego i obwodowego, a także inwestorów prywatnych. Teraz rząd przygotowuje długoterminowy program rozwoju społeczno-gospodarczego obwodu, który będzie przedstawiony społeczeństwu i władzom federalnym. Celem programu jest podniesienie poziomu życia kaliningradczyków do porównywalnego z krajami sąsiednimi, a ustawa o SSE ma temu sprzyjać.

www.rosbalt.ru z 7 III 2006; www.kaliningrad.ru z 7 III 2006.

„Odbyła się pierwsza aukcja gruntów”

9 marca br. przeprowadzono w obwodzie pierwszy otwarty przetarg na sprzedaż prawa własności i dzierżawy działek gruntów, znajdujących się we własności państwowej obwodu i samorządów lokalnych. Działki przeznaczone zostały pod budownictwo mieszkaniowe. Organizatorem konkursu była Agencja Konkursowa Obwodu Kaliningradzkiego.

Do sprzedaży wystawiono 30 działek. Zainteresowanie 20 potencjalnych nabywców wywołało tylko 5 spośród nich. Te działki wystawione zostały do sprzedaży w dniu aukcji: w Kaliningradzie, w osiedlach Sosnowka (Rejon Zielonogradski) i Rybnoje (Okręg Miejski w Pioniersku) oraz w Gwardiejsku. Wszystkie one rozeszły się po cenie znacznie przewyższającej cenę wywoławczą. Cena wywoławcza działki o powierzchni 10290 m² przy ulicy Gorkiego w Kaliningradzie pod wysokościami budownictwa mieszkaniowego z 4200 tys. rubli wzrosła do 12 200 tys. rubli. Łącznie za prawo własności pięciu działek uzyskano 25 220 tys. rubli. Kolejna aukcja odbędzie się przed nadejściem lata.

Przebieg aukcji zakłócił prawnik Spółdzielni Mieszkaniowo-Budowlanej „Inicjatywa Plus” Borys Lewczenko, który oświadczył, że wystawione do sprzedaży działki przy ulicy Aksakowa w Kaliningradzie są aresztowane-zajęte na podstawie orzeczenia sądu arbitrażowego.

www.gov.kaliningrad.ru z 9 III 2006; www.rupor.info.ru z 13 III 2006.

„Stiepaszyn poparł przekazanie kombinatu bursztynu Obwodowi Kaliningradzkemu”

Szef Izby Obrachunkowej FR Siergiej Stiepaszyn uważa, że Kaliningradzki Kombinat Bursztynu w osiedlu Jantarnyj powinien być przekazany pod zarząd władz regionalnych. Opinię swą urzędnik federalny wyraził publicznie podczas wizyty w Kaliningradzie w dniu 9 marca br. i obiecał, że w tej sprawie będzie rozmawiać z szefem państwa. Podobne stanowisko zajął w lutym br. pełnomocny przedstawiciel prezydenta FR w PZOF Ilija Klebanow.

Zadłużone przedsiębiorstwo znajduje się obecnie w gestii Ministerstwa Finansów FR. Według oceny Ministerstwa Podatków i Opłat, jego urządzenia wydobycze są już zużyte w 86%. Od 2003 roku w kombinacie funkcjonuje zarządca komisaryczny, który dąży do uzdrowienia finansowego i przywrócenia zdolności płatniczej tego federalnego unitarnego przedsiębiorstwa państwowego.

www.annnews.ru z 10 III 2006; www.kaliningrad.ru z 10 i 31 III 2006;

www.balticpl.ru z 31 III 2006.

„Gazprom” o planach budowy przechowani gazu i dostawach gazu do obwodu poprzez gazociąg Mińsk–Wilno–Kaliningrad

10 marca br. w centralnej siedzibie SA „Gazprom” pod przewodnictwem wiceprezesa Zarządu Aleksandra Ananienkowa odbyła się narada poświęcona zaopatrzeniu w gaz Obwodu Kaliningradzkiego. Rozpatrzono projekt planu przedsięwzięć na rzecz zwiększenia dostaw gazu do Obwodu Kaliningradzkiego i zbudowania na jego terenie podziemnej przechowalni gazu.

24 marca w Sankt Petersburgu odbyła się narada w sprawie problemu gazyfikacji Północnego Zachodu Rosji pod przewodnictwem pełnomocnego przedstawiciela prezydenta Ilii Klebanowa. W czasie tej narady wiceprezes Zarządu SA „Gazprom” Aleksandr Riazanow potwierdził osiągnięte wcześniej porozumienie o zwiększeniu dostaw gazu do Obwodu Kaliningradzkiego do 2010 roku w ilości 2,5–3 mld m³. Stanie się tak na skutek modernizacji istniejącego gazociągu Mińsk–Wilno–Kaliningrad.

Gubernator G. Boos przyznał po tej naradzie, że zapowiadanej przez niego wcześniej budowy odgałęzienia kaliningradzkiego od Gazociągu Północnoeuropejskiego nie będzie ze względów ekonomicznych. Wypowiedź ta wywołała ogromne zainteresowanie środków masowej informacji, ponieważ kaliningradzcy zdążyli już oswoić się z myślą, że ich region będzie miał dostateczną ilość gazu po wybudowaniu nowego gazociągu na dnie Bałtyku.

www.oilcapital.ru z 10 III 2006; www.rosbalt.ru z 25 III 2006;

www.finmarket.ru z 24 III 2006; www.westrus.ru z 24 i 30 III 2006;

www.kaliningrad.ru z 25 i 29 III 2006; www.regnum.ru z 25 III 2006;

www.neftegaz.ru z 29 III 2006.

„Zamiast wysypisk – zakład utylizacji śmieci”

Rząd obwodowy rozpatruje obecnie kilka propozycji w zakresie budowy w regionie zakładu utylizacji śmieci. W obwodzie istnieje ponad 100 wysypisk, z nich tylko około 20 jest usankcjonowanych. Te dane przytoczył gubernator obwodu G. Boos w programie lokalnej rozgłośni radiowo-telewizyjnej „Kaliningrad”. Z wypowiedzi gubernatora wynika, że rząd obwodu nie wybrał jeszcze inwestora, ale już wiadomo, że będzie to inwestor wyłoniony na zasadzie przetargu, który zbuduje taki zakład za swoje pieniądze. Gubernator jest przekonany, że za kilka lat utylizacja będzie odbywać się w obwodzie według najnowocześniejszych wymogów ekologicznych. Do tego czasu władze postarają się zlikwidować nielegalne wysypiska śmieci.

www.kaliningrad.rfn.ru z 14 III 2006.

Ogłoszono przetarg na sprzedaż limitów na wwóz do obwodu samochodów osobowych

17 marca Agencja Konkursowa Obwodu Kaliningradzkiego ogłosiła oficjalnie przetarg na sprzedaż limitów na wwóz na terytorium obwodu z innych krajów samochodów osobowych w trybie celnym wolnej strefy celnej, obowiązującej na terytorium SSE w Obwodzie Kaliningradzkim.

Sprzedanych zostanie w tym trybie 8 tysięcy limitów dla osób fizycznych i prawnych. Jedna osoba ma prawo zgłosić jedną propozycję ceny na jeden limit. Osoba wygrywająca przetarg otrzyma tylko jedno świadectwo na wwóz jednego samochodu do 1 lipca 2006 roku. Cena wywoławcza limitu: 30 rubli. Opłat za udział w aukcji i zadatków nie przyjmuje się. Zgłoszenia przyjmowane będą od 17 marca do 17 kwietnia 2006 roku. Początek aukcji: 18 kwietnia br. o godz. 11.00 w Kaliningradzie, ul. Alabjewa 22/24.

www.gov.kaliningrad.ru z 17 III 2006.

„Warunki przesiedlenia” migrantów

Idea gubernatora G. Boosa o podwojeniu ludności obwodu zaczęła przybierać formę dokumentu. W chwili obecnej przygotowany jest program obwodowy, nastawiony na stworzenie warunków do przesiedlenia do regionu rosyjskojęzycznych mieszkańców z krajów nadbałtyckich. Główną przyczyną tak radykalnych przedsięwzięć gubernatora w polityce migracyjnej jest brak siły roboczej. Jest to problem nie tylko tego obwodu, lecz i całej Rosji. Po rozpadzie ZSRR za granicą rosyjską pozostało około 25 mln Rosjan. Do tej pory przesiedliło się zaledwie 5 mln. Pozostałe 20 mln stanowią główną rezerwę migracyjną. Obwód Kaliningradzki jest rozpatrywany przez rząd federalny jako jeden z regionów, które wymagają szybkiego uzupełnienia siły roboczej. Głównym problemem jest jednak stworzenie warunków do zamieszkania. Już teraz w Kaliningradzie brakuje takich mieszkań, a cena metra kwadratowego mieszkań z każdym rokiem rośnie. Dzieje się tak także dlatego, że zgodnie z planem generalnym rozwoju miasta do

2015 roku budownictwo nowych domów jest dozwolone jedynie w istniejących granicach miasta. Prócz tego, w 2005 roku w obwodzie zbudowano 265 tysięcy m² mieszkań, a dla roziedlenia miliona mieszkańców trzeba pięciokrotnie więcej. Rozwiązanie tego problemu, zdaniem ministra przemysłu obwodu Nikołaja Własienki, polega na budownictwie specjalistycznych hoteli robotniczych. Rodzi się tylko pytanie, czy zgodzą się z takimi warunkami sami przesiedleńcy? Stąd w programowaniu wzrostu siły roboczej bierze się także pod uwagę efektywne wykorzystanie własnych zasobów pracowniczych. Aktualnie w obwodzie bezrobocie jest nieco wyższe, niż średnio Rosji. Jednocześnie zapotrzebowanie przedsiębiorstw na siłę roboczą wynosi około 20%. Minister Galina Jankowskaja oświadczyła, że w Kaliningradzie zasoby pracownicze są wykorzystane w 83%, a poza jego granicami, szczególnie z dala od centrum obwodowego – nie więcej niż 30%. Najtrudniejsza pod tym względem sytuacja ma miejsce w Ozierskim, Sławskim i Krasnoznamieńskim okręgach miejskich (dawnych rejonach).

Tym samym w obwodzie istnieje kilka dróg realizacji programu pozyskania siły roboczej, nie tylko poprzez migrację Rosjan z Litwy, Łotwy i Estonii.

www.westrus.ru z 28 III 2006; www.kaliningrad.ru z 28 III 2006.

Boos: „Przeładunku ropy naftowej na wybrzeżu kaliningradzkim nie będzie”

28 marca w czasie konferencji prasowej gubernator G. Boos oświadczył, że zespołów przeładunku ropy naftowej na wybrzeżu kaliningradzkim nie będzie. „Do nas zwracają się z takim projektem liczne kompanie, jednak my nastawiamy je na przetwórstwo ropy naftowej na terytorium obwodu, a nie na jej przeładunek na eksport”. „Podobne propozycje inwestycyjne już są, i rząd gotów je rozpatrywać. Co zaś dotyczy wybrzeża bałtyckiego, to je zamierzamy wykorzystać dla rozwoju strefy turystyczno-rekreacyjnej i sanatoryjnej” – oświadczył Boos.

www.rosbalt.ru z 28 III 2006; www.kaliningrad.ru z 28 III 2006.

Z dniem pierwszego kwietnia wejdzie w życie nowa ustawa o Szczególnej Strefie Ekonomicznej w Obwodzie Kaliningradzkim

1 kwietnia 2006 roku wejdzie w życie ustawa federalna „O Szczególnej Strefie Ekonomicznej w Obwodzie Kaliningradzkim”. Obwód staje się terytorium, na którym obowiązuje specjalny tryb prawny prowadzenia działalności gospodarczej, produkcyjnej, inwestycyjnej i innej.

Ustawa przewiduje wprowadzenie specjalnego statusu rezydenta SSE. Rezydentem może być osoba prawna, zarejestrowana i prowadząca podstawową działalność gospodarczą na terytorium obwodu, wpisana do jednolitego rejestru rezydentów, i realizująca projekt inwestycyjny o wielkości wkładów kapitałowych nie mniej niż 150 mln rubli w terminie nie przekraczającym trzech lat od dnia podjęcia decyzji o włączeniu osoby prawnej do rejestru.

W odniesieniu do osób prawnych, realizujących swoją działalność na podstawie starej ustawy z 1996 roku (o tej samej nazwie), obowiązuje 10-letni okres przejściowy, w czasie którego opłaty celne i podatki nie są uiszczane, jeżeli towary odpowiadają kryterium wystarczającego przetworzenia.

W SSE stosuje się szczególny tryb uiszczania przez rezydenta podatku dochodowego i podatku majątkowego przez organizacje (pierwsze 6 lat – stawka podatku 0%, od 7 do 12 roku – stawka podatku zmniejsza się o 50%). Pozostałe podatki i opłaty uiszczane są zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem FR.

Komentując tę ustawę, gubernator G. Boos oświadczył dziennikarzom, że dokument ten „przenosi nas z trybu wolnej strefy celnej do trybu ujmującego inwestycyjnie regionu, gdzie opłaci się inwestować pieniądze i tworzyć miejsca pracy, a nie tylko zwyczajnie rejestrować się w obwodzie, a biznes prowadzić w innych miejscach”. Po wejściu w życie nowej ustawy obwód powinien przestać być „furtką” do bezcłowego wwozu importu.

www.kaliningrad.ru z 30 III 2006; www.newsinfo.ru z 30 III 2006;

www.regnum.ru z 1 IV 2006.

„Od 1 kwietnia w Kaliningradzie przedsiębiorców likwidują jako klasę?”

Do takiego wniosku doszli przewoźnicy kaliningradzcy, którzy w przededniu wejścia w życie nowej ustawy „O Szczególnej Strefie Ekonomicznej w Obwodzie Kaliningradzkim” utworzyli kilometrową kolumnę ze swoich pojazdów ciężarowych i jeździli z szybkością 50 km na godzinę obwodnicą wokół Kaliningradu, protestując w ten sposób przeciwko obowiązkowi ponownego oclenia swoich pojazdów, dającego prawo na przewóz towarów z krajów europejskich do Rosji z ominięciem Obwodu Kaliningradzkiego.

Z dniem 1 kwietnia br. pojazdy oclone ulgowo (tzw. oclenie kaliningradzkie) będą mogły przewozić towary z krajów europejskich do Rosji właściwej jedynie poprzez terytorium Obwodu Kaliningradzkiego.

Dotychczasowe protesty przewoźników i zabiegi władz obwodowych, o czym informowaliśmy w poprzednich numerach *Biuletynu*, nie odniosły skutku.

www.newsinfo.ru z 30 III 2006; www.kaliningrad.ru z 30 III i 1 IV 2006;

www.regnum.ru z 1 IV 2006.

„Szczególna Strefa Ekonomiczna ma swoją administrację”

Gubernator Obwodu Kaliningradzkiego G. Boos powierzył Ministerstwu Gospodarki Rządu Obwodowego, na czele którego stoi **Feliks Łapin**, funkcje Administracji Szczególnej Strefy Ekonomicznej (postanowienie gubernatora Nr 182 z 30 marca 2006 roku).

www.gov.kaliningrad.ru z 30 III 2006.

Kaliningrad otwiera się

W numerze marcowym prestiżowego anglojęzycznego czasopisma „Russia Profile” zamieszczono artykuł Paul’a Abelsky, poświęcony wejściu w życie ustawy o SSE w Obwodzie Kaliningradzkim (*Kaliningrad breaks out*). Autor cytuje opinie Bartosza Cichockiego (Ośrodek Studiów Wschodnich w Warszawie), Pertti Joenniemi (European Department of the Danish Institut for International Studies w Kopenhadze), Georgija J. Dykanowa (dyrektor generalny Business-Expert Consulting Center w Kaliningradzie), Natalii W. Smorodinskiej (Instytut Ekonomii RAN w Moskwie), Christiana Wellmanna (dyrektor Schleswig-Holstein Institut for Peace Research w Kilonii) i Feliksa F. Łapina (minister gospodarki OK i szef administracji SSE). Abelsky przypomina, że przeszłość historyczna w sposób nieunikniony towarzyszy wszystkim dyskusjom poświęconym przyszłości tego regionu. Przywołuje opinię Cichockiego, że z tych względów trudno jest zakładać by „postawa Europy względem Kaliningradu była kiedyś całkowicie wolna o strachu i uprzedzeń”. Jednakże Kaliningrad, wcześniej niż macierzysta Rosja, stanął przed problemami niezbędnej modernizacji gospodarki w zmieniającym się otoczeniu geopolitycznym. Doświadczenia pierwszej ustawy o SSE były zachęcające i dające podstawy do nadziei pełnej przemiany regionu w strefę, będącą łącznikiem pomiędzy Rosją a Unią Europejską. W innych regionach rosyjskich próby modernizacji gospodarki były zdecydowanie mniej owocne niż w Kaliningradzie. Abelsky stawia tezę, że specjalne przywileje ekonomiczne wpisane w nową ustawę o SSE pomogą zdefiniować podstawowy problem, czym Kaliningrad jest dla Rosji i Europy.

SSE w OK jest podtrzymywaną próbą Kremla rozbudzenia potencjału ekonomicznego regionu. Optymistyczne scenariusze dla Kaliningradu szybko upadły po rozpadzie ZSRR, a następnie w wyniku załamania gospodarki rosyjskiej w 1998 r. Pierwsza ustawa o SSE, choć częściowo uchroniła region od następstw oderwania od macierzystej Rosji, to jednak doprowadziła pośrednio do przewagi „reimportu towarów” do centralnej Rosji nad rzeczywistą gospodarką regionalną. Minister Łapin przyznał, że właściwą funkcją pierwszej ustawy o SSE było działanie stabilizujące i wzmacniające regionalną gospodarkę, by „skompensować i odsunąć konsekwencje ostrych związków z systemem sowieckim”. Abelsky przyznaje, że w dyskusjach o tym okresie przeważają sądy o wielkich oczekiwaniach związanych ze SSE, niż rzetelna ocena procesów ekonomicznych. Natomiast, gdy mówi o zaletach i wadach nowej ustawy o SSE, przypomina pogląd N. Smorodinskiej, że zamiast otwierać region na wolny handel i integrować go z szerszym obszarem europejskim, pozostawia region poza obszarem swobodnego handlu europejskiego. Przywołuje też opinię G. Dykanowa, że region wystawiony jest jedynie na wielkie inwestycje rosyjskie. Zatem dopiero w długiej perspektywie nowa ustawa o SSE zbliży ekonomicznie Kaliningrad do UE, zmieni standardy gospodarcze i tym samym da możliwość intensywniejszego dialogu pomiędzy Rosją i Unią Europejską.

Rząd obwodu wciąż odmawia cypryjskiej kompanii Duke Investment Ltd spłacenia kredytu DresdnerBank

Zaciągnięty w 1998 roku przez Administrację Obwodu Kaliningradzkiego w Dresdner Bank kredyt w wysokości 10 mln dolarów w wyniku niespłacenia w terminie i późniejszej odmowy spłacenia urósł już do 22,331 mln dolarów i 120 tysięcy angielskich funtów sterlingów.

Zobowiązanie kredytowe obwodu w 2003 roku przekupiła cypryjska kompania Duke Investment Ltd, z inicjatywy której sprawa trafiła do Londyńskiego Międzynarodowego Sądu Polubownego, który stanął po stronie kredytodawcy i zobowiązał Obwód Kaliningradzki do zwrotu pieniędzy wraz z odsetkami i pokrycia kosztów sądowych.

Jednak 28 lutego 2006 roku Kaliningradzki Obwodowy Sąd Arbitrażowy odmówił uznania orzeczenia sądu w Londynie, zaś gubernator G. Boos oświadczył o zamiarze doprowadzenia do uchylecia orzeczenia tegoż sądu. Zdaniem prawników obwodu, orzeczenie sądu w Londynie wydane zostało z naruszeniem norm prawa międzynarodowego, ponieważ skład orzekający sądu polubownego (rozjemczego) sformowany został bez uwzględnienia opinii pozwanego, to znaczy strony kaliningradzkiej. Prócz tego, rząd obwodu oświadczył, że sama umowa kredytowa wywołuje wiele wątpliwości, ponieważ zawarta została bez uzgodnienia z rządem FR, czyli z naruszeniem ustawy federalnej o państwowej regulacji zewnętrznej działalności gospodarczej podmiotów FR.

Nie miał podobnych wątpliwości Sąd Najwyższy Republiki Litewskiej, który utrzymał w mocy orzeczenie Sądu Apelacyjnego Litwy o uznaniu orzeczenia sądu w Londynie i jego wykonaniu. Daje to komornikom prawo do zajęcia majątku Przedstawicielstwa Obwodu Kaliningradzkiego w Wilnie i jego sprzedania na aukcji na wniosek Duke Investment Ltd. Kompania ta zapowiedziała poprzez swojego przedstawiciela prawnego w Moskwie wystąpienie na drogę sądową przeciwko gubernatorowi Boosowi w obronie swojego dobrego imienia, które gubernator miał naruszyć swoimi wypowiedziami w styczniu br.

Spór prawny o spłatę kredytu prowadzi już trzecia administracja Obwodu Kaliningradzkiego. Finału na razie nie widać.

www.regnum.ru z 28 II, 7 i 9 III 2006; www.kaliningrad.ru z 7 III 2006;

www.rian.ru z 9 III 2006.

Komisarz UE: „Do momentu wstąpienia Litwy i Polski do Schengen jest czas na rozwiązanie problemu tranzytu do Kaliningradu”

Rosja i UE mają jeszcze czas na rozwiązanie problemów tranzytu towarowego i pasażerskiego do i z Obwodu Kaliningradzkiego w świetle przyszłego wstąpienia Polski i Litwy do unii z Schengen – oświadczyła komisarz UE Benita

Ferrero-Waldner w czasie wizyty roboczej w Kaliningradzie w dniu 28 lutego br. „Polska i Litwa wstępują do Schengen nie jutro. Czas jeszcze mamy – powiedziała pani komisarz. – Chcemy praktycznie pomóc, wypracować mądrą, słuszną decyzję, jednak to – sprawa nie jednego dnia. Pracujemy na różnych szczeblach – dyplomatycznym, eksperckim, na prezydenckim w czasie spotkań na szczycie”.

Specjalny przedstawiciel prezydenta FR Siergiej Jastrzembki, także biorący udział w rozmowach w Kaliningradzie, poinformował o osiągniętym uzgodnieniu: dialog o tematyce kaliningradzkiej powinien być prowadzony w czasie regularnych spotkań, na poziomie politycznym nie rzadziej niż jeden raz w roku, przy tym główną część pracy będą wykonywać eksperci. W tym celu planuje się utworzenie grup roboczych, i pierwsza z nich w najbliższym czasie zajmie się sytuacją na przejściach granicznych.

www.regnum.ru z 28 II 2006; www.kaliningrad.kp.ru z 28 II 2006;
www.kaliningradka.ru z 1 i 7 III 2006; KP, 2006, nr 36 z 1 III;
KNK, 2006, nr 301 z 2–8 III; TR, 2006, nr 8 z 3–9 III.

„Spotkanie biznesmenów kaliningradzkich i holenderskich”

1 marca w siedzibie rządu obwodu odbyło się spotkanie przy „okrągłym stole” biznesmenów kaliningradzkich i holenderskich, którym przewodził konsul generalny Holandii w Sankt Petersburgu Eduard Huks. W skład delegacji holenderskiej, która spędziła w obwodzie dwa dni, oprócz przedstawicieli dyplomatycznych tego kraju, wchodził szefowie kompanii i firm, mających doświadczenie pracy w Rosji i zainteresowanych nawiązaniem kontaktów biznesowych z Kaliningradem.

Celem wizyty było zapoznanie się z sytuacją gospodarczą obwodu, perspektywami i możliwościami inwestycyjnymi, nawiązanie bezpośredniego kontaktu z potencjalnymi partnerami. Holendrzy zainteresowani są logistyką, przemysłem przetwórczym, transportem, gospodarstwem portowym, rolnictwem.

KP, 2006, nr 36 z 1 III 2006; www.gov.kaliningrad.ru z 1 III 2006;
www.westrus.ru z 2 III 2006.

„Unia Europejska sfinansuje ekspedycję statku naukowo-badawczego „Szelf”

W czerwcu br. rosyjski statek naukowo-badawczy „Szelf” przyjmie na pokład uczonych z Niemiec, Belgii, Danii, Finlandii, Rosji i Łotwy, wypłynie na morze i przeprowadzi zaplanowany zakres robót badawczych w tych rejonach Morza Bałtyckiego, gdzie po II wojnie światowej topiono broń chemiczną w sposób rozproszony, jak i całymi barkami. W pierwszej kolejności badania przeprowadzone zostaną w miejscach, w których zatopiono największe ilości tej broni – w wodach terytorialnych Danii, Łotwy i Szwecji. Dyrektorem technicznym projektu będzie profesor Wadim Paka, dyrektor Oddziału Atlantyckiego Instytutu Oceanologii

im. P. Szyczowska Rosyjskiej Akademii Nauk. Projekt będzie realizowany w ciągu trzech lat. Finansowanie projektu zapewni Unia Europejska.

www.interfax.ru z 2 III 2006; www.kaliningrad.ru z 2 III 2006;

www.kaliningrad-online.ru z 3 III 2006.

„Obcokrajowcom uproszczą wjazd do Obwodu Kaliningradzkiego”

6 marca w Kaliningradzkim Ośrodku Biznesu odbyło się kolejne spotkanie przy „okrągłym stole”, zorganizowane przez Przedstawicielstwo MSZ FR w Kaliningradzie i Stowarzyszenie Inwestorów Zagranicznych w tym mieście. Spotkanie zostało poświęcone problemom prowadzenia biznesu w regionie w przededniu wejścia w życie nowej ustawy o SSE.

W spotkaniu wzięli udział wiceminister spraw zagranicznych Rosji Władimir Titow, ambasadorzy Rosji w Litwie, Łotwie, Estonii, Polsce i Finlandii, a także członkowie rządu obwodowego.

Uczestnikami okrągłego stołu stali się także przedstawiciele korpusu dyplomatycznego państw zagranicznych w obwodzie i społeczności biznesowej – Kaliningradzkiej Izby Handlowo-Przemysłowej, Związku Przemysłowców i Przedsiębiorców, Bałtyckiego Klubu Biznesu. Omawiano zagadnienia dotyczące współpracy obwodu z państwami ościennymi i zapewnienia sprzyjających warunków do rozwoju gospodarki regionu.

Wiceminister Władimir Titow oświadczył, że obecnie strona rosyjska przygotowuje się do wydawania wiz na punktach przejścia granicy i otwarcia punktu obsługi konsularnej. Do końca roku zakłada się wejście w życie umowy o złagodzeniu trybu wizowego między Rosją i UE. Nowa ustawa o SSE zawiera postanowienia o uproszczeniu uzyskiwania przez obcokrajowców zezwolenia na wjazd do Obwodu Kaliningradzkiego, co pomoże w rozwijaniu biznesu.

Szef Przedstawicielstwa MSZ w Kaliningradzie Siergiej Biezbierzjew oświadczył, że początkowa procedura wydawania wiz będzie realizowana w przedstawicielstwie regionalnym, następnie przy pomocy kuriera wizy będą dostarczane obcokrajowcom na granicę.

www.wetrus.ru z 2 i 7 III 2006; www.kaliningradka.ru z 9 III 2006.

„Konsulat Generalny Szwecji w Kaliningradzie przystąpił do wydawania wiz”

9 marca br. Konsulat Generalny Szwecji w Kaliningradzie rozpoczął wydawanie wiz swego kraju. Przewiduje się, że kaliningradczycy będą aktywnie korzystać z usług oddziału wizowego konsulatu.

Konsulat pracuje w Kaliningradzie od marca 2003 roku. Wizy zaczął wydawać dopiero po otrzymaniu samodzielnego budynku i przystosowaniu go do potrzeb konsularnej placówki dyplomatycznej.

www.interfax.ru z 9 III 2006; www.kaliningrad.ru z 9 III 2006.

„Rosyjscy urzędnicy uproszcili wjazd do UE dla siebie i dla biznesmenów”

„Rząd FR zaakceptował przedstawiony przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych FR projekt umowy między Rosją i Unią Europejską o uproszczeniu wydawania wiz obywatelom Rosji i UE. Rząd FR zaproponował prezydentowi podpisanie tej umowy. Celem umowy jest uproszczenie na zasadzie wzajemności wydawania wiz pobytowych na okres do 90 dni w ciągu każdego okresu liczącego 180 dni dla obywateli FR i UE. Wydawanie wiz na podstawie zgłoszenia przyjmujących organizacji bez okazania zaproszeń będzie realizowane dla członków delegacji oficjalnych, dziennikarzy, studentów i uczniów, uczestniczących w programach wymiany. Prócz tego, analogicznie przepisy rozpowszechniają się na uczestników międzynarodowych imprez sportowych i na bliskich krewnych, znajdujących się legalnie na terytorium państw – uczestników umowy.

Dla posiadaczy paszportów dyplomatycznych przewiduje się wprowadzenie bezwizowego trybu wyjazdów o łącznym czasie pobytu do trzech miesięcy w ciągu pół roku.

Jednak umowa o uproszczeniu trybu wizowego z Unią Europejską nie obejmuje zwykłych turystów”.

www.westrus.ru z 10 III 2006; www.regions.ru z 10 III 2006.

Komitet Koordynacyjny Programu Interreg obradował w Swietłogorsku

14 marca w Swietłogorsku na dwudniowe VI posiedzenie Komitetu Koordynacyjnego programu Interreg zebrali się przedstawiciele graniczących z Obwodem Kaliningradzkim województw Polski i okręgów Republiki Litewskiej, a także przedstawiciele Komisji Europejskiej w FR, by rozpatrzyć i przyjąć do finansowania propozycje projektowe. W tym roku posiedzeniu przewodniczyła strona polska. W chwili obecnej partnerzy rosyjscy i zagraniczni wspólnie zgłosili 14 projektów na kwotę ponad 1 mln euro. Te projekty będą przeważnie realizowane na terenie Obwodu Kaliningradzkiego. Na rok następny Komisja Europejska zamierza przeznaczyć do finansowania beneficjentów rosyjskich programu około 3,5 mln euro.

www.news.okradio.ru z 14 III 2006.

„Eksperci europejscy potwierdzili efektywność systemu tranzytu kalininogradzkiego”

Eksperci Komisji Europejskiej w trakcie pobytu w Moskwie i Kaliningradzie w dniach 21–23 marca odnotowali, że schemat tranzytu pasażerskiego między Obwodem Kaliningradzkim i pozostałym terytorium Rosji działa efektywnie. Eksperci praktycznie zapoznali się z funkcjonowaniem mechanizmu podróżowania obywateli rosyjskich na podstawie uproszczonych dokumentów przejazdowych.

www.interfax.ru z 24 III 2006; www.kaliningrad.ru z 24 III 2006.

„Brytyjczycy inwestują w Kaliningradzie” – w terminal naftowy

Kompania brytyjska Baltic Oil Terminal zamierza pozyskać 21 mln funtów (36,6 mln dolarów) w wyniku ulokowania w kwietniu akcji na giełdzie londyńskiej AIM. Uzyskane środki zainwestuje w budowę terminalu naftowego w porcie kaliningradzkim. Przewidywana moc przeładunkowa w 2008 roku – 5,8 mln ton ropy naftowej.

www.rzd-partner.ru z 27 III 2006; www.kaliningrad.ru z 27 III 2006.

„UE wspiera rozwój kształcenia zawodowego w Obwodzie”

29 marca w Rosyjskim Uniwersytecie Państwowym im I. Kanta w Kaliningradzie odbyło się oficjalne otwarcie projektu EuropeAid/121849/C/SV/RU „Kształcenie zawodowe i zasoby pracy w Obwodzie Kaliningradzkim”. Budżet tego finansowanego przez UE projektu, obliczonego na 24 miesiące (rozpoczętego w grudniu 2005 roku), wynosi 2 mln euro. Projekt będzie realizowany przez konsorcjum międzynarodowe, na czele którego stoi kompania irlandzka GDSI Limited. Europejczycy zamierzają umożliwić kształcenie fachowe wszystkim pragnącym podwyższyć kwalifikacje mieszkańcom regionu. W projekcie uczestniczy rząd Obwodu Kaliningradzkiego.

www.kaliningrad.ru z 28 i 29 III 2006; www.gov.kaliningrad.ru z 28 III 2006;

www.westrus.ru z 29 III 2006.

„Gastarbeiterzy jadą z wiosną?”

Aktualnie praktycznie ani jedna większa budowa w Obwodzie Kaliningradzkim, a szczególnie w samym Kaliningradzie, nie może obejść się bez zagranicznej siły roboczej. Turcy budują „Plażę” koło mostu estakadowego, Uzbecy – ośrodek „Kaliningrad – 750” w centrum miasta, a razem z Tadżykami – naprawiają nawierzchnię ulicy Gorkiego.

Tak zwane kraje „bezwizowe” są głównymi dostawcami robotników dla budowanych obiektów. Do nich zalicza się kraje Wspólnoty Niepodległych Państw, oprócz Turkmenii i Gruzji. Pracodawcy wystarczy uzyskać zezwolenie na pozyskanie specjalistów zagranicznych, żeby oni otrzymali „karty robotnicze”, swego rodzaju analog amerykańskiej „zielonej karty”. „Bezwizowych” nie dotyczy obowiązek limitowania ilości pozyskiwanych robotników. Czas pobytu określa zawarty kontrakt. Ale on nie może przewyższać jednego roku od momentu wjazdu na terytorium FR.

Z poddanymi państw „wizowych” sprawa jest bardziej złożona. Tu obowiązuje limit roczny, przydzielany przez rząd federalny po uprzednio zgłoszonych zapotrzebowaniach. W roku 2005 ten limit dla Obwodu Kaliningradzkiego wynosił 3 tys. osób i nie był w pełni wykorzystany, oficjalnie, rzecz jasna. Nieoficjalnie w obwodzie, według danych szacunkowych, już teraz pracuje około 300 obcokrajowców z państw „wizowych”. Niektórzy z nich narażeni są na to, że trafią do nieuczciwych pracodawców i będą pracować za grosze.

Uczciwy pracodawca zobowiązany jest do zapewnienia pracownikom pełnego pakietu socjalnego, włączając mieszkanie, wyżywienie, opiekę medyczną i prócz tego, wynagrodzenie nie mniejsze, niż wynosiło oficjalne minimum socjalne w poprzednim kwartale roku. Za naruszenie tego prawa osobie prawnej grozi kara grzywny do 300 tys. rubli. Wśród prywatnych pracodawców zdarzają się tacy, którzy oszukują gasterbeiterów dosyć często.

W roku 2005 wśród wszystkich gasterbeiterów, którzy podjęli pracę w regionie, oficjalnie było 40% Litwinów, 17% Ukraińców, 13,5% Uzbeków, 7% Turków, 4,5% Chińczyków i 18% pozostałych narodowości (dane Regionalnego Urzędu Federalnej Służby Migracyjnej w Kaliningradzie)

www.kaliningrad.kp.ru z 30 III 2006.

„W Radzie Euroregionu „Bałtyk„ nastąpiła zmiana prezydenta”

30 marca na posiedzeniu Rady Euroregionu, które odbyło się w siedzibie rządu Obwodu Kaliningradzkiego, nastąpiło przekazanie obowiązków prezydenta Rady Euroregionu na roczną kadencję Michaiłowi Pluchinowi, ministrowi ds. rozwoju terytorialnego i współdziałania z samorządami mieszkańców rządu obwodowego.

W posiedzeniu Rady uczestniczyli przedstawiciele wszystkich regionów tworzących Euroregion „Bałtyk” z Rosji, Danii, Polski, Szwecji, Litwy i Łotwy. Uczestniczący w posiedzeniu gubernator Georgij Boos wysoko ocenił znaczenie Euroregionu „Bałtyk” i udział w nim strony rosyjskiej, reprezentowanej przez rząd, Dumę Obwodową i Stowarzyszenie Jednostek Muncypalnych Obwodu (do Euroregionu „Bałtyk” wchodzi Kaliningrad i Bałtjisk)

www.gov.kaliningrad.ru z 31 III 2006.

Kaliningrad – Niemcy

W Kaliningradzie odbyła się premiera filmu niemieckiego „Podróż do Königsberga/Kaliningradu”

16 marca w kinie „Zaria” w Kaliningradzie odbyła się premiera filmu telewizyjnego, nakręconego przez Niemców specjalnie dla kanału ZDF. Zdjęcia do filmu kręcono w Kaliningradzie, Swietłogorsku i na Mierzei Kurońskiej.

Oprócz reżysera i producentów, w premierze wzięła udział aktorka rosyjska Czułpan Chamatowa, która w filmie zagrała dziewczynę – przewodnika, opowiadającą Niemcom o współczesnym Kaliningradzie i jego mieszkańcach.

Premierę w Kaliningradzie zorganizowała kompania „Polifon” wspólnie z Konsulatem Generalnym RFN w tym mieście przed ukazaniem się filmu na ekranie telewizyjnym.

www.westrus.ru z 16 III 2006.

Wystawa prac Gerharda Richtera w Kaliningradzie.

W Kaliningradzkiej Galerii Sztuki otwarto wystawę malarza niemieckiego Gerharda Richtera. W opinii krytyków i publiczności, jest to jeden z najbardziej znanych współczesnych mistrzów pędzla w Niemczech. Wystawa w Kaliningradzie jest swego rodzaju retrospektywą twórczości G. Richtera.

G. Richter urodził się w 1932 roku. Po wojnie mieszkał w NRD, skąd w 1961 roku wyjechał do Düsseldorfu, gdzie znalazł się nie tylko w nowych warunkach społeczno-politycznych, ale i w zupełnie innym środowisku artystycznym. Tradycje realnego socjalizmu pozostały w dalekiej przeszłości.

W czasie otwarcia wystawy konsul generalny RFN w Kaliningradzie Guido Herz powiedział o Gerhardzie Richterze: „Ta niezwykła biografia znalazła odbicie w jego utworach i w jakości jego malarstwa”. Kaliningradczykom pokazano fragmenty filmu dokumentalnego reżysera Viktorii von Fleming „Moje obrazy mądrejsze są ode mnie. Gerhard Richter”.

www.kaliningrad.ru z 24 III 2006.

„Szef fundacji niemieckiej łączy „kidnapping urzędniczy” w Kaliningradzie z „intrygami politycznymi”

„Szef niemieckiego projektu dobroczynnego „Salem-Ruś” Gerhard Lipfert nazwał „intrygami politycznymi” sytuację w Obwodzie Kaliningradzkim z przymusowym przeniesieniem trojga przybranych dzieci z rodziny wielodzietnej do przytulku dziecięcego. Przypominamy, że na początku tygodnia urzędnicy Oddziału Opieki Świetłowskiego Okręgu Miejskiego pod nieobecność matki Reginy Wasiutinskiej wywieźli 11-letnią Alinę Kułakową, 10-letnią Sonię Lebidiewą i 9-letniego Olega Golenko do samorządowego domu dziecka „Magnolia”.

Rodzina wielodzietna mieszka w tak zwanej niemieckiej wiosce dziecięcej, zbudowanej w 1998 roku za pieniądze niekomercyjnej charytatywnej fundacji niemieckiej „Salem-Ruś”.

Jak przekazuje korespondent AI „Regnum”, który dysponuje tekstem listu otwartego Gerharda Lipferta, jego zdaniem, «kampania, która teraz ma miejsce w Kaliningradzie – to wszystko intrygi polityczne», celem których jest «kompromitacja naszego projektu, żeby później zapewnić jego „zagarnięcie” w drodze wysunięcia jakichkolwiek oskarżeń». Szef projektu nie rozumie, «dlaczego kompetentne służby nie mogą przeprowadzić niezbędnych kontroli na miejscu w „Salem-wsi” i nie ulegać intrygom dwóch – trzech osób». «Najbardziej przykre i skandaliczne jest to, że to wszystko odbija się na losach niewinnych dzieci i dobrotliwych matek „Salem-wsi” – zakończył przedstawiciel Niemiec.

Wcześniej AI „Regnum” informowała o tym, że pracownicy Oddziału Opieki i Dobroczynności Świetłowskiego Okręgu Miejskiego, którzy umieścili młodych mieszkańców miasta Świetłj pod patronat we wsi niemieckiej, podjęli decyzję o rozwiązaniu umowy z Reginą Wasiutinską za nienależyte wykonywanie swoich obowiązków. Według słów naczelnika Oddziału Opieki m. Świetłj Jeleny Czu-

gunowej, które dzisiaj, 25 marca, przytacza „Komsomolskaja Prawda - Kaliningrad”, «do osoby Wasiutinskiej mamy pretensje, powiadają, ona pięć lat w Indiach mieszkała, a później tam urodziła swoją młodszą dziewczynkę Sangitę». Według słów innych pracowników Oddziału Opieki, «ilekroć przyjeżdżamy – całe jedzenie to polewka z soczewicy, względnie chuda kasza perłowa, telewizji w rodzinie oglądać nie wolno, gazet czytać też nie, mięsa i ryb jeść zabrania się». Z tych powodów, według słów urzędników, komisja Administracji Okręgu podjęła decyzję o zerwaniu umowy z Reginą Wasiutinską i zabranii trojga dzieci z rodziny. Wasiutinska już otrzymała o tym oficjalne zawiadomienie.

Jednak koordynator projektu w Kaliningradzie Olga Szołmowa oświadczyła AI „Regnum”, że według prawa organy opieki i dobroczynności w przypadku powstania jakichkolwiek pretensji do matki patronackiej powinny być oficjalnie je przedstawić i jedynie po tym zerwać umowę. «Ale zamiast tego oni uprowadzili dzieci, a później zaczęli szykować dokumenty» – zakończyła Szołmowa. Jej zdaniem, «niektórzy pracownicy na stanowiskach kierowniczych regionalnego systemu oświaty Obwodu Kaliningradzkiego poddają w wątpliwość zgodność z ustawodawstwem rosyjskim projektu „Salem-wioska dziecięco-młodzieżowa z gospodarstwem sadowniczo-ogrodniczym w Obwodzie Kaliningradzkim”, nastawione na popieranie rodzin patronackich».

W związku z tym obrońcy praw człowieka przeprowadzają paralelę z oświadczeniem gubernatora kaliningradzkiego Gieorgija Boosa na lutowej konferencji prasowej w Moskwie. «Są przypadki, gdy, wydawałoby się, pod świętymi słowami i hasłami w Obwodzie Kaliningradzkim organizacje pozarządowe prowadzą na ogół nie bardzo zdrową politykę» – oświadczył wówczas Boos, dodając, że dysponuje danymi regionalnego Urzędu FSB o tym, że szereg domów dziecka na terytorium obwodu dodatkowo jest finansowanych przez Niemców na określonych warunkach. «Jednym z takich warunków było żądanie nie czytać gazet rosyjskich i tygodników» – uściślił gubernator.

Z kolei prokurator Oddziału ds. Nadzoru nad Przestrzeganiem Prawa wobec Nieletnich Prokuratury Obwodu Kaliningradzkiego Anatolij Pługatyr' poinformował korespondenta AI „Regnum”, że w chwili obecnej Prokuratura Obwodowa poleciła wyjaśnić, na ile zgodne były z prawem działania Oddziału Opieki i Dobroczynności, prokuratorowi Swietłowskiego Okręgu Miejskiego Nikołajowi Mamczenko. «Poleciliśmy, by do 10 kwietnia przeprowadzono kontrolę i dano nam odpowiedź» – powiedział prokurator.

Informacja. Niemiecka niekomercyjna fundacja charytatywna „Salem” udostępniła w 1998 roku do nieodpłatnego wykorzystania przez rodziny zastępcze dwa nowoczesne dobrze wyposażone domy, położone niedaleko od osiedla Łogwino w Rejonie Zielenogradzkim Obwodu Kaliningradzkiego. Wieś „Salem-Ruś” zbudowana została dzięki środkom ofiarowanym przez osoby prywatne z Niemiec i Austrii. Jednym z inwestorów, w szczególności, jest znany w Niemczech profesor uniwersytetu w Kassel pan Minke. Fundacja także udziela pomocy

w zapewnieniu rodzinom produktów warzywnych, opału, opłaca specjalistów pracujących według programu „medyczno-pedagogiczna rehabilitacja dzieci” (psychologa, terapeuty pracy i pomocnika w rodzinie), udziela pomocy w organizacji kulturalnego spędzania wolnego czasu i wypoczynku zdrowotnego. W chwili obecnej w 4 domach mieszkalnych zamieszkują 2 rodziny wielodzietne (ukształtowane na podstawie umów o rodzinie adopcyjnej lub patronackiej) i 2 rodziny chłopskie, wychowujące 20 dzieci”.

www.regnum.ru z 25 III 2006.

Kaliningrad – Polska

Jewgienia Iwankowa zachwala zabytki Gdańska.

Tygodnik „Kaskad” w końcu lutego br. zamieścił jednocześnie dwa obszernie fotoreportaże swojej dziennikarki Jewgienii Iwankowej, w których zachwala ona zabytki Gdańska i zachęca czytelników do zwiedzania Trójmiasta. W pierwszym artykule pod tytułem „*Wystrzał z latarni morskiej*” czytamy, że kilka tysięcy turystów każdego roku odwiedza w Polsce to miejsce, gdzie faktycznie rozpoczęła się II wojna światowa – latarnię morską w Nowym Porcie w Gdańsku, skąd 1 września 1939 roku padły pierwsze strzały w kierunku polskiego Westerplatte, dające początek wojnie. Autorka opisuje historię tej latarni morskiej, która w 2004 roku stała się muzeum, czynnym od maja do września każdego roku.

W artykule pod tytułem „*Kaliningradowi potrzebny jest znak firmowy*” porównuje możliwości turystyczne Kaliningradu i Gdańska i stwierdza, że na razie miasto i Obwód Kaliningradzki mogą być postrzegane zaledwie jako punkt tranzytowy dla turystów, zdążających z „wielkiej” Rosji do Gdańska i do Polski w ogóle.

K-d, 2006, nr 8 z 28 II 2006.

„Trzy dni w Gdańsku”

Trzy dni spędziło w Gdańsku 20 uczniów kaliningradzkich – członków zreszenia „Lider” przy Miejskim Pałacu Twórczości Dzieci i Młodzieży w Kaliningradzie. W toku podróży młodzi kaliningradczycy odwiedzili kilka szkół, w których obcowali z rówieśnikami polskimi, wspólnie zostali przyjęci w Radzie Miejskiej Gdańska.

Wyjazd został sfinansowany ze środków otrzymanych przez Kaliningrad w roku ubiegłym wraz z „Nagrodą Rady Europy” za rozwój kontaktów międzynarodowych młodzieży kaliningradzkiej. Jeden z projektów przewidywał zwiedzanie Gdańska.

G-n, 2006, nr 25/26 z 2–6 III 2006.

„Wierzący z Polskiej Cerkwi Prawosławnej odwiedzili z pielgrzymką świątynie Kaliningradu i obwodu”

W dniach od 1 do 3 marca 2006 roku prawosławni Polacy odbyli pielgrzymkę do świątyn i klasztorów obwodu, m.in. w Gusiewie i Czerniachowsku. W stolicy obwodu goście spotkali się z biskupem Bałtyckim Serafimem, zapoznali się z historią budowy katedry pod wezwaniem Chrystusa Zbawiciela w Kaliningradzie, poinformowali gospodarzy o nauczaniu religii w polskich szkołach państwowych.

www.mospat.ru z 3 III 2006.

„Koleje Kaliningradu i Polski łączą się we wspólny system informacyjny”

Kaliningradzka Kolej Żelazna (filia SA „RŽD”) łączy się we wspólny system informacyjny ze SA „Polskie Koleje Państwowe”, co pozwoli na organizację tranzytu technologicznego i ruchu komercyjnego wzdłuż tras transeuropejskich korytarzy transportowych, łączących kraje skandynawskie i nadbałtyckie, Europę Środkową i Rosję. W chwili obecnej trwa praca w zakresie organizacji połączeń technologicznych linii światłowodowych na odcinku kolejowego punktu przejścia granicy „Mamonowo – Braniewo”. Prace prowadzą specjaliści filii kaliningradzkiej SA „Kompania TransTeleKom” i kompanii telekomunikacyjnej PKP – Spółka z o.o. „Telekomunikacja Kolejowa”.

www.regnum.ru z 14 III 2006.

„Gdynia studiuje doświadczenia sportowe Kaliningradu”

W Kaliningradzie na zaproszenie Urzędu Oświaty Merostwa przebywała delegacja pracowników Ośrodka Sportu i Rekreacji z Gdyni. Polacy zapoznali się z przebiegiem prac na rzecz podgrzewania i zraszania płyty stadionu „Bałtika”, funkcjonowaniem kaliningradzkich dziecięco-młodzieżowych szkół rezerwy olimpijskiej. Ich wychowankowie niejednokrotnie zajmowali czołowe miejsca na zawodach międzynarodowych w Gdyni, stąd zainteresowanie Polaków. Początkowy etap pracy nad podnoszeniem zdrowotności i pracy sportowej z najmłodszymi kaliningradczykami zademonstrowano gościom na przykładzie przedszkola Nr 83.

www.kaliningrad.ru z 28 III 2006.

„Trasa pociągu Kaliningrad – Gdynia nie będzie skrócona”

Trasa pociągu Kaliningrad – Gdynia nie będzie okrojona do Tczewa. Taką decyzję podjęli szefowie rosyjskiej i polskiej kolei żelaznych. Zakładane skrócenie trasy pociągu pozwoliłoby na zmniejszenie czasu w drodze wagonów doczepianych Berlin – Kaliningrad o półtorej–dwie godziny. Jednak w rezultacie rozważań postanowiono pozostawić rozkład jazdy pociągu bez zmian.

www.abnews.ru z 27 III 2006; www.travel.ru z 28 III 2006;

www.kaliningrad.ru z 28 III 2006.

„Obwód Kaliningradzki – to miejsce spotkania się biznesu rosyjskiego i europejskiego”

Jarosław Czubiński, konsul generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Kaliningradzie, udzielił wywiadu portalowi internetowemu „Zapadnaja Rossija” (Westrus.ru). Wywiad ten przytaczamy w całości:

„Jarosław Czubiński ma najdłuższy staż wśród korpusu konsularnego. W Kaliningradzie on pracuje od 1998 roku, a na stanowisku konsula generalnego już ponad 4 lata. Dlatego on dobrze orientuje się w tym, jak uczynić stosunki rosyjsko-polskie bardziej konstruktywnymi. Sprawa polska zabrzmiała po nowemu w przededniu wstąpienia republiki do strefy porozumienia szengenckiego i mieszkańcy Obwodu Kaliningradzkiego obawiają się, że teraz im trudniej będzie otrzymać wizy polskie. O priorytetach współpracy rosyjsko-polskiej konsul generalny opowiedział naszemu korespondentowi.

– Panie Czubiński, jak zmieniły się stosunki między Rosją i Polską w granicach Obwodu Kaliningradzkiego od rozpoczęcia przez Pana pracy na stanowisku konsula generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Kaliningradzie?

– To bardzo dobre pytanie, interesujące nie tylko kaliningradczyków, ale i cały naród polski. Nie ma wątpliwości, że w tym czasie kontakty stały się bezpośrednie i konstruktywne nie tylko na szczeblu międzynarodowym. Chciałoby się podkreślić otwartość współpracy, nie mamy tajemnic wobec kolegów rosyjskich. Obwód Kaliningradzki bardzo się zmienił w tym czasie. Zmienił się w lepszą stronę.

– Jakie kierunki we współpracy są najbardziej priorytetowe?

– Jednym z najbardziej priorytetowych kierunków we współpracy jest współpraca transgraniczna w ramach Unii Europejskiej. Jest to tworzenie tak zwanych „miękkich projektów” – rozwój stosunków nie tylko na szczeblu międzyrządowym, ale i stosunków między ludźmi. Prócz tego, wielką rolę we współpracy między Rosją i Polską odgrywa rozwój instytucji państwa demokratycznego. Jesteśmy dumni, że mamy 200 km wspólnej granicy. Jest to ogromne pole działalności. I, zapewne, najważniejsze – to współpraca w dziedzinie gospodarki.

– Pańskim zdaniem, czy wzrósł urok inwestycyjny regionu?

– Im więcej informacji o możliwościach Obwodu Kaliningradzkiego, tym więcej szans na rozwój wspólnego biznesu. Generalnie, w okresie od 2004 do 2005 roku obrót towarowy zwiększył się o 100 mln dolarów, i teraz ta liczba wynosi około 570 mln dolarów rocznie. Obecnie w obwodzie pracuje około 500 firm z częściowym lub pełnym kapitałem polskim. Ale to nie jest wskaźnik, ponieważ liczne firmy pracują za pośrednictwem kolegów rosyjskich i działają wspólnie z przedsiębiorcami rosyjskimi.

– Jakie sfery współpracy gospodarczej są najbardziej priorytetowe?

– Zainteresowaniem polskich przedsiębiorstw w dużym stopniu cieszy się przemysł. W ogóle, Obwód Kaliningradzki – to miejsce spotkania biznesu rosyjskiego i europejskiego, dlatego w rozwoju stosunków priorytetowym jest praktycznie

każdy kierunek. Na przykład infrastruktura regionu, w tym także problem komunalny. Prowadzona jest aktywna współpraca w dziedzinie ekologii, rolnictwa. Tradycyjnie Rosja jest jednym z najbardziej priorytetowych partnerów w dziedzinie wysokich technologii.

– Czy nie skomplikuje się procedura otrzymania wiz z chwilą wstąpienia Polski do strefy z Schengen?

– Mamy doświadczenie w tym jak przechodzić tę drogę, nie tworząc nowych problemów. Ze swej strony uczynimy wszystko, co jest możliwe, by procedura otrzymywania wiz wzorca szengenckiego nie skomplikowała się. Przedstawiciel Komisji Europejskiej w Moskwie potwierdził, że UE przyjęła tryb wydawania wiz i prześledziła jak są realizowane wymagania ogólne.

– Czy nie zmniejszy się ilość wydawanych wiz?

– Mamy nadzieję, że nie. W roku ubiegłym Konsulat Generalny Polski w Kaliningradzie wydał 170 tysięcy wiz, to jest liczba ogromna. Istnieją dwa czynniki, które mogą wpłynąć na ilość wydawanych dokumentów. Po pierwsze, są to normy prawne, a, po drugie, możliwości techniczne.

– Prezydent Polski Lech Kaczyński oświadczył, że gotów jest spotkać się z prezydentem Rosji, jeżeli spotkanie odbędzie się nie w Rosji i nie w Polsce, a na neutralnym terytorium. Czy może Obwód Kaliningradzki stać się takim miejscem?

– Prezydent Kaczyński oświadczył, że jego zdaniem nie ma żadnych obiektywnych powodów, w wyniku których stosunki polsko-rosyjskie nie mogłyby być dobrosąsiedzkie i konstruktywne. Najważniejsze jest, że już udało się zrealizować współpracę transgraniczną między Rosją i Polską. Szczególną rolę tu oczywiście odgrywa także Obwód Kaliningradzki.

– Czym mogą zainteresować siebie nawzajem Rosja i Polska, by stosunki wyszły na jakościowo wyższy poziom i zyskały przyjazny i dobrosąsiedzki charakter?

– Nie ulega wątpliwości, że istnieje ogromna przestrzeń, żeby znaleźć wspólne tematy. Stale prowadzone jest poszukiwanie wspólnego pola do działalności. Są to, przede wszystkim, inwestycje, handel produkcją rolniczą. Ma miejsce aktywna współpraca w dziedzinie kultury. Prócz tego, ważnym składnikiem w stosunkach jest turystyka. Obwód Kaliningradzki – to część Rosji, dlatego można rozwijać współpracę transgraniczną tego terytorium rosyjskiego z Polską, jako państwem UE. Jestem przekonany, że uda się usunąć wszystkie przeszkody na drodze ku przyjaznym i dobrosąsiedzkim stosunkom między naszymi krajami.

www.westrus.ru z 24 III 2006.

„Mówi i pokazuje Polska”

Andrzej Zabiełkin opisał w „Kaliningradzkiej Prawdzie” z 29 marca jak w latach 80. i 90. ubiegłego wieku kaliningradzcy zachwycali się polską telewizją. „Anteny na dachach wielopiętrowych domów rosły jak grzyby. Jedna bieda – je stamtąd regularnie zrzucali pracownicy ADM-ów. Ale, jak wiadomo, grzyby

ścinają, a grzybnia pozostaje. Anteny umocowywano znów. Według pogłosek, w urzędzie KGB i komitecie obwodowym partii odbyły się zamknięte narady na temat: jak zakazać obywatelom radzieckim oglądanie seksu i przemocy? Delikatność problemu zawierała się w tym, że kręcili to wszystko [filmy zakazane w ZSRR] nie kapitaliści jacyś, lecz bracia z obozu socjalistycznego. I zabraniać naszym ludziom zapoznawania się z telewizją zaprzyjaźnionego narodu jakoś politycznie nie wypadało. Dlatego postanowiono: zrobimy alternatywę, będziemy pokazywać kaliningradczykom po północy najlepsze filmy radzieckie. Tak w telewizji lokalnej pojawiła się rubryka „Dla tych, którzy nie śpią”. Ale wielu mimo wszystko oglądało „Polszu” [...]. Ogólnie rzecz biorąc, telewizja polska w latach 70–80-tych poważnie wpływała na mentalność kaliningradczyków.”

www.kaliningradka.ru z 29 III 2006.

„Posiedzenie Rosyjsko-Polskiej Komisji Międzyrządowej do Spraw Współpracy Gospodarczej”

31 marca w Moskwie odbyło się pierwsze posiedzenie Rosyjsko-Polskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Gospodarczej. Delegacji rosyjskiej przewodniczył minister ds. transportu Igor Lewitin, polskiej zaś minister gospodarki i pracy Piotr Woźniak. Z opublikowanego przez prasę rosyjską komunikatu wynika, że „strony wymieniły informacje o przebiegu prac nad projektami umów międzyrządowych między FR i Polską o przygranicznej komunikacji kolejowej; o transporcie morskim; współpracy w zakresie zapobiegania i likwidacji zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego i Zalewu Wiślanego/Kaliningradzkiego; o współpracy w zakresie poszukiwań i ratownictwie lotniczym i morskim, a także o pracy na rzecz modernizacji drogi samochodowej Kaliningrad – Elbląg i uregulowaniu żeglugi w Zalewie Wiślanym/Kaliningradzkim i Cieśninie Pilawskiej/Bałtyjskiej. Odbyła się wymiana opinii także odnośnie innych problemów dwustronnego współdziałania na kierunku „kaliningradzkim”.

Poinformowano w komunikacie, że w 2005 roku nadal wzrastała dynamicznie wzajemna wymiana towarowa, osiągając 11,4 mld dolarów USA.

www.tamognia.ru z 3 IV 2006; www.kaliningrad.ru z 3 IV 2006.

Kaliningrad – Litwa

„Wydano milionowy uproszczony dokument przejazdu przez Litwę”

Od czasu wprowadzenia uproszczonego trybu tranzytowego dla obywateli Rosji przy podróży kolejną do i z Obwodu Kaliningradzkiego przez Litwę wypisano milionowy uproszczony dokument przejazdowy (ros. UPD ŽD). Posiadaczem UPD ŽD Nr 1 000 000 został sześćioletni Ilija Ionkin, który przejechał pociągiem Anapa – Kaliningrad w dniu 3 marca br. Jako posiadacz jubileuszowego dokumentu otrzymał sympatyczny upominek.

Uproszczony tryb tranzytu obowiązuje od 1 lipca 2003 roku. UPD ŽD jest wydawany, gdy pasażer nie ma wizy lub innego dokumentu uprawniającego do tranzytu przez terytorium Litwy.

www.regnum.ru z 3 III 2006.

„Wieprzewodniczący Dumy Państwowej proponuje dokonać wymiany z Litwą „paska ziemi” w celu utworzenia korytarza kaliningradzkiego”

Wiceprzewodniczący Dumy Państwowej FR i lider Liberalno-Demokratycznej Partii Rosji Władimir Żyrinowski wystąpił z propozycją wymiany terenów między Rosją i Litwą w celu utworzenia wspólnej przestrzeni rosyjskiej z Obwodem Kaliningradzkim. O tym polityk rosyjski oświadczył 28 lutego br., nie po raz pierwszy zresztą, przebywając z wizytą roboczą w Kaliningradzie. „W perspektywie kierownictwo państwa powinno rozwiązać sprawę styku Obwodu Kaliningradzkiego z Rosją” – mówił Żyrinowski. Jego zdaniem, to najlepiej uczynić, „osiągając wymianę terenów na odcinku litewsko-polskim. Tam zaledwie 90 km, jakiś pasek ziemi z Litwą można wymienić, żeby stała się wreszcie normalna komunikacja mieszkańców Kaliningradu z pozostałą Rosją” – dodał wiceprzewodniczący Dumy Państwowej. Władimir Żyrinowski dodał także, że „gdyby nasi urzędnicy wykazali w 2000 roku twardą postawę, to mógłby być zachowany stary format komunikacji kolejowej”.

www.regnum.ru z 28 III 2006; TR, 2006, nr 8 z 3–9 III 2006.

„Litwa odcina wjazdowy strumień turystów z regionów rosyjskich”

Autor artykułu na stronie internetowej „Ratanews.ru” opisał narzekania rosyjskich operatorów turystycznych na „nieprzyjazny” charakter litewskiej procedury wizowej, wprowadzanej przez Ambasadę Litwy w Moskwie i Konsulat Generalny w Kaliningradzie od 1 czerwca 2006 roku. Chodzi głównie o zapowiadane nowe wymogi biurokratyczne przy ubieganiu się operatorów turystycznych o odnowienie akredytacji. Zdaniem autora, ograniczy to wjazdowy strumień turystów

z Rosji do Litwy, który w 2005 roku wzrósł o 30% i wyniósł 44 tys. osób. W rezultacie rosyjscy operatorzy turystyczni, szczególnie kaliningradzcy, zmieniają orientację klientów na Polskę, która stosuje maksymalnie uproszczony tryb wizowy.

www.ratanews.ru z 17 III 2006.

„Jastrzembski zadowolony jest z tranzytu”

Denis Tarasienko napisał w „Komsomolskiej Prawdzie-Kaliningrad” z 25 marca, że wygląda na to, iż Moskwa postanowiła nie zaostrzać więcej sprawy przemieszczania się swoich obywateli tranzytem przez terytorium Litwy. Świadczył o tym przebieg rozmowy specjalnego przedstawiciela prezydenta Rosji ds. stosunków z Unią Europejską Siergieja Jastrzembskiego z prezydentem Litwy Valdasem Adamkusem. Siergiej Jastrzembski został przyjęty przez prezydenta Adamkusa przy okazji pobytu w Wilnie delegacji rosyjskiej na forum Rosja – UE.

„Wydaje mi się, że Obwód Kaliningradzki jest dobrym przykładem stosunków naszych krajów – oświadczył urzędnik rosyjski podczas konferencji prasowej po spotkaniu z prezydentem V. Adamkusem. – Jest to Pana zasługa” – dodał Jastrzembski.

Prezydent Litwy podchwycił optymistyczny ton dyplomaty rosyjskiego i stwierdził, że system tranzytu kaliningradzkiego funkcjonuje dobrze.

www.kaliningrad.kp.ru z 25 III 2006.

Tytuły i nazwy środków przekazu:

- AiF-K** — Argumenty i fakty” — Kaliningrad” (dodatek regionalny do ogólnorosyjskiego tygodnika „Argumenty i fakty”);
- AI** — Agencja Informacyjna, np. „Rosbałt” (skrót od „Rossijskaja Baltika”);
- BG** — „Baltijskaja gaziet” (tygodnik regionalny dla biznesmenów);
- BNS** — Agencja Informacyjna „Baltic New Service”;
- DA** — „Dielowoj aljans” (dwutygodnik dla szefów przedsiębiorstw i organizacji wszystkich form własności, zawiera monitoring ustawodawstwa federalnego);
- DD** — „Dmitrija Donskogo, 1” (gazeta codzienna sponsorowana przez Administrację Obwodu gubernatora Leonida Gorbienki, już nie istnieje);
- D-k** — „Dwornik” (bezpłatny tygodnik reklamowy z domieszką polityki);
- G-n** — „Grażdanin” (tygodnik lokalny sponsorowany przez merostwo Kaliningradu);
- GTRK** — Gosudarstwiennaja tele-radio kompania „Jantar” (Państwowa Kompania Telewizyjno-Radiowa „Jantar”);
- JK** — „Jantarnyj kraj” (gazeta codzienna);
- JK-n** — Jantarnyj karawan” (tygodnik);
- K-d** — „Kaskad” (gazeta codzienna);
- KE** — „Kenigsberger Ekspres” (miesięcznik w języku niemieckim);
- KJ** — „Kaliningradskaja iskra” (gazeta bezpłatna Oddziału Obwodowego Komunistycznej Partii FR);
- KNK** — „Kaliningradskije Nowyje kolosa” (tygodnik opozycyjny);
- KP** — „Kaliningradskaja prawda” (najstarsza i wciąż najpopularniejsza gazeta codzienna w Obwodzie, ukazuje się od 1946 roku);
- KP-P** — „Kaliningradskaja prawda — Piatnica” (ukazuje się w każdy piątek jako wydanie magazynowe KP);
- KPwK** — „Komsomolskaja prawda” w Kaliningradzie” (dodatek regionalny do gazety ogólnorosyjskiej);
- KRII** — „Kaliningradskaja reklama i informacija” (bezpłatny tygodnik, głównie reklamowy);
- K-sa** — „Kolosa” (gazeta dla zmotoryzowanych, ukazuje się w każdy piątek zamiast „Straż Bałtiki”);
- KSPS** — „Kaliningradskij Sojuz prawych sił” (gazeta Związku Sił Prawicowych w Kaliningradzie, ukazuje się nieregularnie);
- KW** — „Kaliningradskaja wieczorka” (popołudniówka, wydawana codziennie przy wsparciu redakcji tygodnika „Moskowskij komsomolec”);
- MB** — „Majak Bałtiki” (tygodnik dla pracowników przemysłu rybnego i transportowców);
- MKwK** — „Moskowskij komsomolec” w Kaliningradzie” (dodatek regionalny do tygodnika ogólnorosyjskiego „Moskowskij komsomolec”);
- NK** — „Nowyje kolosa” (poprzednia nazwa tygodnika „Kaliningradskije Nowyje kolosa”);
- RG** — „Rossijskaja gaziet” (gazeta rządowa, ukazuje się 4 razy w tygodniu, publikuje akty prawne władz federalnych i regionalnych);
- RR** — „Rubież’ rodiny” (gazeta informacyjno-analityczna, także w internecie: www.rubeg.narod.ru);
- SB** — „Straz’ Bałtiki” (gazeta codzienna Floty Bałtyckiej FR);
- SIK** — „Strana i Kaliningrad” (tygodnik, także w internecie: www.strana.kaliningrad.ru);
- TR** — Tridiewiatyj region, tygodnik;
- SZ** — „Swobodnaja zona” (gazeta codzienna o tematyce społeczno-gospodarczej, już nie istnieje);
- WD** — „Wasz doktor” wKaliningradie” (miesięcznik o tematyce medycznej);
- WiK** — „Włast’ i kaliningradcy” (gazeta Oddziału Regionalnego Związku Podatników Rosji);
- VIP-K** — „VIP Kaliningrad”, tygodnik;
- ZiP** — „Zakon i poriadok” (gazeta tygodniowa organów ochrony prawa i porządku publicznego OK)
- ZZ** — „CityZona zakona” (regionalna gazeta bezpłatna o tematyce zdrowotnej i bezpieczeństwa publicznego, ukazuje się także w internecie, www.city39.ru);

Często używane nazwy i zwroty:

AO lub **AOK** — Administracja Obwodu Kaliningradzkiego,
FB — Flota Bałtycka,
FCP — Federalny Celowy Program „Rozwój Obwodu Kaliningradzkiego w okresie do 2010 roku”,
FR — Federacja Rosyjska,
FSB — Federalna Służba Bezpieczeństwa,
FSC — Federalna Służba Celna, dawny Państwowy Komitet Cel,
SG FSB — Straż Graniczna FSB,
FWM — Flota Wojenno-Morska,
KDO lub **DO** — Kaliningradzka Duma Obwodowa,
KRO — Kaliningradzka Regionalna Organizacja, np. Partii „Jedinstwo”,
KRU — Kaliningradzki Regionalny Urząd, np. FSB,
OK — Obwód Kaliningradzki,
OUSW — Obwodowy Urząd Spraw Wewnętrznych,
PKC — Państwowy Komitet Cel,
PZOF — Północno-Zachodni Okręg Federalny,
SMI — środki masowej informacji,
SSE — Szczególna (Specjalna) Strefa Ekonomiczna w OK.,
USW — Urząd Spraw Wewnętrznych, np. w Gusiewie,
WSE — Wolna Strefa Ekonomiczna „Jantar”,
ZSP — Związek Sił Prawicowych,
ZUSWwT — Zachodni Urząd Spraw Wewnętrznych w Transporcie.

OBWÓD KALININGRADZKI. Przegląd faktów, wydarzeń, opinii

Biuletyn Towarzystwa Naukowego i Ośrodka Badań Naukowych
im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie

Wydano przy wsparciu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego
Opracowanie: Tadeusz Baryła, Wacław Hojszyk, Edmund Wojnowski

Adres: 10-402 Olsztyn, ul. Partyzantów 87 (Dom Polski); tel. (+48-089) 527-66-18

W formie pdf dostępny na stronach: www.obn.olsztyn.pl oraz www.osw.waw.pl

Konto: (Ośrodek Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego, 10-402 Olsztyn, Partyzantów 87)

BPH SA O/Olsztyn 26 1060 0076 0000 40138000512

WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE